

Orkuveita Reykjavíkur
Samstæða
Ársreikningur 2020

Orkuveita Reykjavíkur
Bæjarhálsi 1
110 Reykjavík

Kt. 551298-3029

Efnisyfirlit

	Bls.
Rekstraryfirlit og helstu kennitölur	3
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	4
Áritun óháðra endurskoðenda	10
Rekstrarreikningur	14
Yfirlit um heildarafkomu	15
Efnahagsreikningur	16
Eiginfjárfirlit	17
Sjóðstreymisyfirlit	18
Skýringar	19
Ófjárhagsleg upplýsingagjöf (óendurskoðuð)	64

Rekstraryfirlit og helstu kennitölur

Rekstrarár

Fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs í milljónum kr.

	2020	2019	2018	2017	2016
Rekstrartekjur	48.627	46.570	45.916	43.666	41.423
Rekstrarkostnaður	(19.172)	(18.398)	(17.299)	(17.285)	(16.062)
þ.a. orkukaup og flutningur	(5.793)	(5.659)	(6.106)	(5.949)	(6.205)
EBITDA	29.454	28.172	28.617	26.380	25.361
Afskriftir	(13.056)	(12.121)	(10.271)	(9.063)	(10.392)
Rekstrarhagnaður EBIT	16.398	16.051	18.346	17.318	14.968

Sjóðstreymi

Innleystar vaxtatekjur	397	337	398	572	461
Greidd vaxtagjöld	(4.940)	(5.373)	(4.806)	(4.186)	(4.146)
Handbært fé frá rekstri	23.152	22.864	21.054	20.595	21.324
Veltufé frá rekstri	22.357	21.684	24.337	21.293	20.240

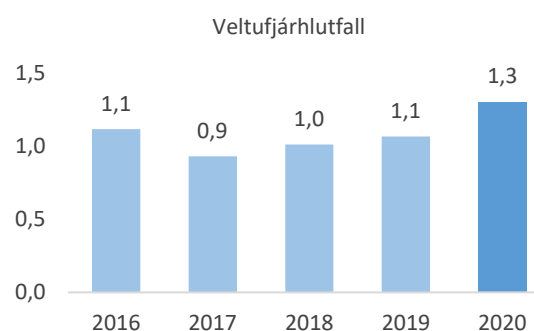
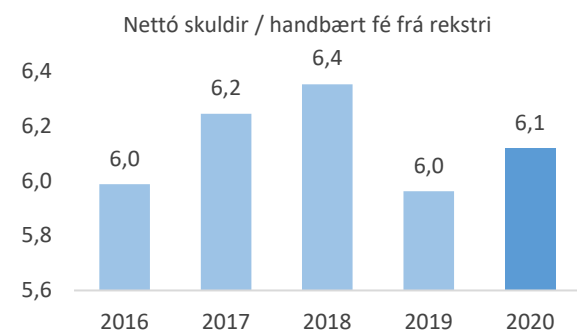
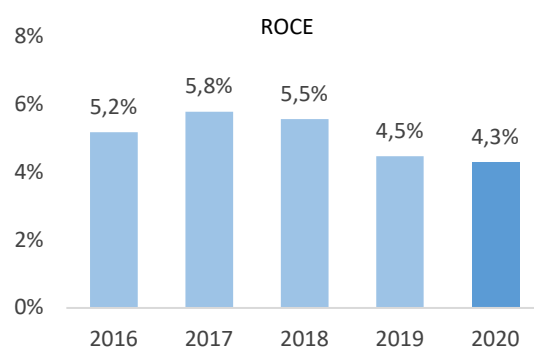
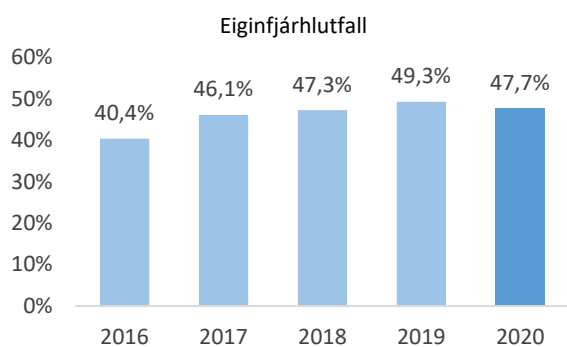
Lausafé

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Bundnar innstæður og markaðsverðbréf	14.867	9.833	7.223	6.125	4.132
Handbært fé	15.820	8.657	10.988	6.255	12.357
Óáðregnar lánalínur	11.776	9.600	11.000	10.000	9.000
Lausafé samtals	42.463	28.090	29.211	22.380	25.489

Kennitölur

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Eiginfjárlutfall	47,7%	49,3%	47,3%	46,1%	40,4%
Veltufjárlutfall*	1,3	1,1	1,0	0,9	1,1
Nettó skuldir / handbært fé frá rekstri	6,1	6,0	6,4	6,2	6,0
Vaxtaþekja (Handb.fé frá rekstri - vaxtagjöld)/vaxtagjöld	4,0	4,2	4,0	5,0	5,1
ROCE	4,3%	4,5%	5,5%	5,8%	5,2%

*án álafleiðu

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Orkuveita Reykjavíkur er sameignarfyrirtæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. Samstæðan veitir þjónustu í gegnum félög sín sem reka orkuver, rafveitu, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og gagnaveitu á þjónustusvæði sínu.

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf. Hann hefur að geyma ársreikning Orkuveitu Reykjavíkur og dótturfélaga þess.

Hagnaður af rekstri samstæðunnar á árinu 2020 nam 5.628 milljónum kr. (2019: hagnaður 6.916 milljónir kr.). Heildarafkoma samstæðunnar á árinu 2020 nam 8.827 milljónum kr. (2019: 22.972 milljónir kr.). Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir samstæðunnar 394.164 milljónum kr. í árslok (31.12.2019: 369.884 milljónir kr.). Eigið fé nam 188.126 milljónum kr. í árslok (31.12.2019: 182.299 milljónir kr.) og er eiginfjárhlutfall samstæðunnar 47,7% (31.12.2019: 49,3%).

Þann 30. september 2019 birti Orkuveita Reykjavíkur fjárhagsspá í fréttakerfi Nasdaq Iceland. Samkvæmt spánni var gert ráð fyrir að tekjur ársins 2020 yrðu 48,7 milljarðar króna er raunin er 48,6 milljarðar króna eða 0,1 milljarði króna lægri en áætlað var. Rekstrarkostnaður var áætlaður 18,7 milljarðar en raunin varð 19,2 milljarðar eða 0,5 milljörðum króna hærri en áætlað var sem rekja má til hærri flutningskostnaðar raforkuflutnings vegna veikingar krónu, aukinna raforkukaupa og hærri kostnaðar sem rekja má til Covid-19.

Fjárfesting ársins í rekstrarfjármunum nam 16,8 milljörðum en fjárhagsspáin gerði ráð fyrir 19,7 milljörðum, að teknu tilliti til aukinnar fjárfestingar vegna viðspyrnuverkefna að fjárhæð 2 milljarðar sem samþykkt var þann 8. apríl 2020. Helstu ástæður lægri fjárfestingar má rekja til seinkunar á endurbýggingu húsnæðis OR að Bæjarhálsi 1, færri vinnsluholum vegna betri stöðu gufuforða í virkjunum auk þess sem nokkrum fjárfestingaverkefnum Veitna seinkaði á árinu.

Í upphafi ársins sem og í árslok voru eigendur móðurfyrirtækisins þrír, en þeir eru:	Eignarhluti
Reykjavíkurborg	93,539%
Akraneskaupstaður	5,528%
Borgarbyggð	0,933%

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur leggur til við aðalfund að greiddur verði arður til eiganda á árinu 2021 vegna rekstarársins 2020 að fjárhæð 4.000 milljónir kr. Vísað er að öðru leyti til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eigin fé.

Upplýsingar um árangur, áhættu og óvissuþætti

Veitur

Veitur ohf. hafa skrifað undir viljayfirlýsingu til að tryggja að uppbygging rafmagnsinnviða Veitna taki tillit til þarfa almenningsgangna og annarra vistvænna ferðamáta. Tilgangurinn er að félagið leggi sitt af mörkum til að lágmarka samfélagslegan kostnað við orkuskipti í samgöngum á Íslandi.

Veitur áforma að innleiða snjallvædda mæla hjá öllum viðskiptavinum sínum á næstu árum og tengja við hugbúnaðarkerfi. Lögð er áhersla á markmið Veitna m.a. um snjalla og stafræna framtíð, aukna sjálfbærni og skilvirka þjónustu við viðskiptavini. Markmiðin ríma við þá framtíðarsýn er birtist í stefnum Veitna um hagnýtingu upplýsingatækni í starfsemi fyrirtækisins, stöðugar umbætur í umhverfismálum og að það er framsækið þekkingar- og þjónustufyrirtæki sem leggur grunn að lífsgæðum og virkni samfélagsins.

Hjá samstæðu OR eru kortlögð áhrif loftslagsvárs á starfsemi samstæðunnar. Áhersla er lögð á veitukerfin og aðlögun að meiri úrkomuákefð, leysingum, breytingum á hitastigi og sjávarborðshækkun. Í því sambandi fylgist vatnsveitan með örverumengun í neysluvatni í rauntíma þannig að unnt sé að bregðast við og tryggja gæði þess. Sjálfvirkar frumuflæðissjár, sem gefa samfellda sýn á magn örvera og breytingar á fjölda örvera í neysluvatni, voru teknar í notkun á árinu. Mælitækið, sem kallað hefur verið trítlateljari innanhúss hjá Veitum, er hið eina sinnar tegundar sem framkvæmir sjálfvirk allt ferli frumuflæðimælingar, þ.e. allt frá sýnatökunni sjálfri og að veflausnum sem sjá um miðlun á niðurstöðum greininga til notandans. Ennfremur leggur hitaveitan mat á eftirspurn eftir heitu vatni til framtíðar og bættu nýtingu þess til að tryggja afhendingaröryggi. Þessi verkefni eru í senn mótvægisáðgerðir og aðlögun vegna loftslagsvárs sem Veitur vinna að í samstarfi við sveitarfélög.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.

Veitur, frh.

Vatnsból Vatns- og fráveitu eru þrettán og er vatnið notað á höfuðborgarsvæðinu og á Vestur- og Suðurlandi. Markvisst hefur verið unnið að vatnsvernd, öðrum forvörnum og eftirliti til að tryggja gæði vatnsins. Fylgst er með vatnsverndarsvæðum, þar á meðal flutningi á olíu, bensíni og öðrum varasömum efnum í Heiðmörk. Slys og atvik vegna hættulegrar hegðunar innan vatnsverndarsvæða eru skráð, fjallað um þau og ráðist í úrbætur eftir því sem við á. Til að fyrirbyggja mengunarslys tekur starfsfólk Veitna og verktakar sem vinna að framkvæmdum á vatnsverndarsvæðum umhverfisnámskeið áður en framkvæmd hefst. Þessi krafa er sett fram í útboðsgögnum.

Í janúar 2021 urðu framkvæmdir á vegum Vatns- og fráveitu við Suðurgötu í Reykjavík því valdandi að stofnlögn vatns fór í sundur og vatn flæddi inn í byggingar Háskóla Íslands. Verið er að endurnýja lögnina og veggur lokahúss, sem styður við hana, var rofinn of snemma í verkinu. Þar sem enn var þrýstingur á lögninni fór hún í sundur á samskeytum með þessum afleiðingum. Atvikið er litið alvarlegum augum innan félagsins og er þegar hafin rýni á verklagi og samskiptum allra sem að framkvæmdum á vegum fyrirtækisins koma. Sjá nánari skýringu 37 með ársreikningi samstæðu OR.

Carbfix

Undir lok árs 2019 staðfesti eigendafundur OR þá ákvörðun stjórnar fyrirtækisins að stofna opinbert hlutafélag um kolefnisbindingaraðferðina Carbfix, sem nýtt hefur verið við Hellsheiðarvirkjun með góðum árangri síðustu ár. Dr. Edda Sif Pind Aradóttir, sem var áður verkefnisstjóri Carbfix verkefnisins um árabíl, stýrir nýja félaginu.

Carbfix tækni getur nýst til að stórminka losun koltvíoxíðs í andrúmsloft frá ýmiss konar framleiðslu- og iðnaðarstarfsemi. Þetta nýsköpunarverkefni er prýðilegt dæmi um hvernig samfélagsleg markmið í umhverfismálum fara saman við viðskiptalega hagsmuni og betri tölur í rekstrarbókhaldinu.

Á sínu fyrsta starfsári hefur Carbfix bæði unnið að frekari þróun og útfærslum á tækni Carbfix og unnið að því að gera tæknina aðgengilega öllum sem geta og vilja nýta hana í baráttunni gegn loftslagsvánni. Í ágúst skrifuðu bæði ON og Carbfix undir tímamóta samninga við svissneska fyrirtækið Climeworks sem sérhæfir sig í að fanga koltvísýring úr andrúmsloftinu. Samningarnir leggja grunn að nýrri verksmiðju við Jarðhitagarð ON sem mun fanga 4.000 tonn af CO₂ úr lofti árlega og farga með Carbfix aðferðinni. Þetta eru mikilvæg skref í baráttunni gegn hlýnun jarðar en í fyrsta sinn verða þessar brautryðjandi tækninýjungar sameinaðar í verkefni af þessari stærðargráðu. Verkefnið gæti haft úrslitaáhrif þegar kemur að því að ná markmiðum Parísarsamkomulagsins.

Carbfix hefur vakið mikla og alþjóðlega athygli um allan heim á árinu. Á síðasta ári vann fyrirtækið tvenn virt og alþjóðleg verðlaun fyrir framlag sitt í baráttunni gegn hamfarahlýnun, Keeling Curve verðlaunin og Ruggero Bertani European Geothermal Innovation verðlaunin, auk þess að hljóta umhverfisverðlaun Reykjavíkurborgar 2020. Þá var fjallað um fyrirtækið í fjölmörgum miðlum víða um heim, til að mynda the Guardian, BBC, PBS, The Economist og í vinsælum heimildarmyndabáttum Zac Effron á Netflix.

Orka náttúrunnar

Breytingar í stafrænni tækni eru gríðarlega örvar og margar nýjar stafrænar leiðir í boði til að eiga í samskiptum við viðskiptavinum. Kannanir sýna að fólk vill almennt geta nálgast þjónustu í gegnum netið hvar sem er og hvenær sem er og mikilvægt fyrir þjónustufyrirtæki að sinna því kalli. Orka náttúrunnar (ON) leggur áherslu á þessa vegferð og ætlar sér m.a. að bæta framleiðsluferli með aukinni sjálfvirkni, nýjum möguleikum til eftirlits og betri ákvarðanatöku.

Orka náttúrunnar hóf að byggja upp hraðhleðslunet fyrir rafbíla hringinn í kringum landið árið 2014. Síðan þá hefur hleðsluhegðun rafbílaeigenda og afkastageta hraðhleðslna og rafbíla breyst mikið samhliða fjölgun þeirra. Verðskrá hleðslunets ON hafði þó verið óbreytt frá opnun eða þar til ný verðskrá tók gildi 1. janúar s.l. sem tekur mið af breyttri hleðsluhegðun Íslenskra rafbílaeigenda og aukinni afkastagetu hleðslustöðva rafbíla.

Loka þurfti Jarðhitasýningu Orku náttúrunnar í Hellsheiðavirkjun af sóttvarnarástæðum en lokunartíminn var vel nýttur m.a. til þess að uppfæra og endurbæta ýmislegt á sýningunni.

Viðskiptavinir Orku náttúrunnar voru ánægðastir af viðskiptavinum allra raforkusala á Íslandi samkvæmt niðurstöðu Íslensku ánægjuvogarinnar 2020 sem voru kynntar af Stjórnvísí í lok janúar. Þetta er í þriðja sinn, og annað árið í röð, sem ON kemur best út úr þessari mælingu á ánægju viðskiptavina.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.

Orka náttúrunnar, frh.

ON leggur mikla áherslu á græna nýsköpun í starfsemi sinni. Í Jarðhitagarðinum við Hellisheiðarvirkjun er fjölbreytt starfsemi sem miðar að því að fullnýta afurðir Hellisheiðarvirkjunar á ábyrgan og umhverfisvænan hátt og auka um leið verðmætasköpun á svæðinu. ON leggur áherslu á að skapa vettvang fyrir önnur fyrirtæki sem hafa áhuga á starfsemi sem stuðlar að jarðvarmatengdri nýsköpun og bættri nýtingu jarðvarmaauðlindarinnar. Samstarfsfyrirtæki ON þar eiga það sameiginlegt að vera brautryðjendur í grænni nýsköpun.

ON, í samstarfi við OR og Carbfix, nýtir Carbfix aðferðina til að minnka útblástur með góðum árangri í daglegum virkjanarekstri. Með notkun Carbfix tækninnar mun ON ekki aðeins ná markmiðum sínum um kolefnishlutleysi innan tíu ára heldur hefur það einnig sparað stórar fjárhæðir með því að nota þessa nýju tækni Carbfix til að farga brennisteinsvetni, sem er bæði ódýrari og betri aðferð en sú sem var áður notuð.

Aukin binding á koltvíoxíði í bergi við Hellisheiðarvirkjun og við Nesjavallavirkjun með Carbfix aðferðinni mun vega þyngst í að minnka losun gróðurhúsalofttegunda frá samstæðunni. Orkuskipti í bílaflota fyrirtækisins skiptir einnig miklu máli ásamt hagnýtingu koltvíoxíðs í Jarðhitagarði við Hellisheiðarvirkjun. Kolefnislosun á framleidda einingu rafmagns og heits vatns hjá virkjunum Orku náttúrunnar hefur lækkað frá 2015 og er nú 8,3 g CO₂ ígildi á kílóvattstund.

Gagnaveita Reykjavíkur - Ljósleiðarinn

Gagnaveita Reykjavíkur, sem á og rekur Ljósleiðarann, vinnur ötullega að því markmiði stjórnvalda að Ísland verði að fullu ljósleiðaravætt sem fyrst.

Ljósleiðarinn nær nú til allra heimila í þéttbýli Kópavogs, Seltjarnarness, Garðabæjar, Hafnarfjarðar, Mosfellsbæjar og Reykjavík. Sveitarstjórar þeirra sex sveitarfélaga sem eru á höfuðborgarsvæðinu taka á móti staðfestingu þess efnis frá Gagnaveitu Reykjavíkur. Sveitarfélögin ryðja brautina í stafrænni þjónustu við íbúa og í þátttöku þeirra í stjórn sveitarfélaganna í gegnum netið. Ljósleiðaravæðing styður einnig við atvinnulíf, eflir nýsköpun með öflugum innviðum og er grunnur að fimmtu kynslóð farsímakerfa.

Yfir 120.000 heimili á Íslandi eru nú tengd ljósleiðara alla leið eða sem nemur 82% allra heimila. Í dag nýta 65,9% heimila tenginguna, sem er hæsta hlutfall í Evrópu. Enn á eftir að tengja um 20.000 heimili á Íslandi. Sé eingöngu miðað við áætlanir Gagnaveitu Reykjavíkur um uppbyggingu ljósleiðara verða um 90% heimila tengd árið 2023.

Innra eftirlit

Stefnumiðaðir stjórnarhættir, virk innleiðing áhættustefnu og þeirra stefna sem tilgreindar eru í eigendastefnu OR og samþykktum félagsins eru til þess fallnar að efla innra eftirlit. Innri eftirlitskerfi eru reglulega tekin út í innri og ytri úttektum þar sem virkni þeirra er staðfest. Ef í ljós kemur í kjölfar úttektar að úrbóta sé þörf, þá er brugðist við þeim. Áhættustýring sem er hluti fjármálasviðs OR veitir félaginu þjónandi forystu og gegnir eftirlitslutverki annarar varnarlínu. Fjallað er um áhættustýringu, rekstraráhættu og aðrar áhættur í starfsemi OR reglulega á stjórnarfundum. Þá fer Innri endurskoðun með fjármála- og stjórnsýslueftirlit hjá OR í umboði stjórnar. Í því felst að Innri endurskoðun leggur mat á og hefur það að markmiði að bæta virkni áhættustýringar, eftirlitsaðferða og stjórnahátta.

Í skýringum 27 til og með 31 með ársreikningi er að finna upplýsingar um áhættustýringu Orkuveitu Reykjavíkur.

Stjórnarhættir

Um meginstarfsemi Orkuveitu Reykjavíkur (OR) gilda lög nr. 136/2013. Stjórnarhættir OR eiga að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsæi og ábyrgð í rekstrinum. Sameignarsamning og eigendastefnu má sjá á vef OR, www.or.is. Þá hefur stjórn OR auk stjórna dótturfélaga í samstæðunni sett sér ítarlegar starfsreglur auk siðareglna sem einnig er að finna á vef OR.

Siðareglur OR byggja á heiðarleika, sem er eitt af gildum Orkuveitu Reykjavíkur. Siðareglurnar eru skráðar og opinberar og eiga að hjálpa starfsfólki að láta heiðarleika, virðingu og jafnrétti einkenna öll samskipti hvort sem er við viðskiptavini, samstarfsfólk, stjórn, verktaka eða aðra hagsmunaaðila.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.

Stjórnarhættir, frh.

Starfsreglur OR taka mið af siðareglunum, Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland ehf. og Samtökum atvinnulífsins og handbók stjórnarmanna, útgefinni af KPMG. Um dótturfélög gilda samþykktir hvers félags og starfsreglur stjórnanna þeirra. Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur hefur skipað starfskjaranefnd og hefur tilnefnt fulltrúa í endurskoðunarnefnd Reykjavíkurborgar.

OR leggur mikla áherslu á jafnrétti og gengur jafnréttisstefna félagsins út á skuldbindingu um stöðugar umbætur í jafnréttismálum. Félagið leggur mannréttindarákvæði stjórnarskrárinnar til grundvallar jafnréttisstefnu sem miðar að því að meta einstaklinga að eigin verðleikum og að þeir fái notið jafns réttar. Jafnréttisstefnan byggir á gildum og heildar stefnu OR og er sett fram til samræmis við eigendastefnu fyrirtækisins.

Stjórn OR leggur áherslu á gegnsæi í störfum sínum og fundargerðir stjórnarfunda auk fundargagna, sem ekki ríkir um trúnaður, eru öllum aðgengilegar á vef fyrirtækisins. Í fundargerðirnar eru meðal annars skráðar allar ákvarðanir stjórnar og stjórnarmenn hafa rétt á að bóka stuttlega um afstöðu sína til einstakra mála.

Launakjör starfsfólks og samskipti við stéttarfélag

Eigendastefna OR kveður á um að laun stjórnenda skuli standast samanburð við sambærileg störf, þó að teknu tilliti til þess að fyrirtækið er í eigu opinberra aðila. Launakjör stjórnenda og annars starfslíðs Orkuveitu Reykjavíkur skulu ekki vera leiðandi á vinnumarkaði. Í engum ráðningarsamningum stjórnenda eða annars starfsfólks Orkuveitu Reykjavíkur er að finna beina tengingu á milli launa og tiltekinna mælikvarða í rekstrinum, hvorki fjárhagslegra né annarra. Fjárhæð stjórnarlauna, launa forstjóra og framkvæmdastjóra innan samstæðu er tilgreind í ársreikningi OR.

OR á aðild að Samtökum atvinnulífsins í gegnum aðild sína að Samorku, samtökum orku- og veitufyrirtækja. OR semur við verkalyðsfélög í samvinnu við SA. OR á ennfremur í ýmsum öðrum samskiptum við stéttarfélag. Starfsfólki er frjálst að vera í því stéttarfélagi sem það kys eða standa utan stéttarfélags eftir því sem reglur vinnumarkaðarins mæla fyrir um.

Verklag við kaup á vörum og þjónustu

Það er stefna OR að beita opnum útboðum við kaup á vörum, þjónustu og verkframkvæmdum og að hagstæðasta tilboði sé tekið. Að öðrum kosti skal beita lokuðum útboðum, verðfyrirspurnum meðal sem flestra, beinum samningum eða beinum innkaupum. Hversu hagstæð tilboð eru er oft metið með tilliti til fleiri þátta en verðs. Þar á meðal eru öryggismál, umhverfismál og þá eru ákvæði í útboðsgögnum til að berjast gegn kennitölulakki.

Innra eftirlit og gæðakerfi

Stjórnendur OR, framkvæmdastjórnar og forstöðumenn bera ábyrgð á innra eftirliti hver á sínu sviði. Ferli og umbætur bera ábyrgð á að innri eftirlitskerfi OR séu virk. Gæðakerfi OR njóta óháðrar vottunar ytri aðila. OR fylgir stöðlum Samtaka innri endurskoðenda um framkvæmd innri endurskoðunar. Innri endurskoðun Reykjavíkurborgar gegnir hlutverki innri endurskoðanda OR. Innan OR starfar regluvörður sem hefur eftirlit með upplýsingagjöf til Kauphallar og Fjármálaeftirlits.

Hjá OR er skráð verklag um meðferð mála þegar ætla má að starfsmaður eða stjórnandi hafi brotið gegn reglum fyrirtækisins eða hafi orðið uppvis að sviksemi í starfi. Verklagsreglan er öllu starfsfólki aðgengileg. Vakni grunur um brot ber að tilkynna það næsta yfirmanni eða innri endurskoðanda fyrirtækisins sem ber að upplýsa um það en gæta trúnaðar við meðferð slíkra upplýsinga, þar með talið að gæta leyndar um nafn tilkynnanda.

Ábyrgð á auðlindum

Orkuveitu Reykjavíkur er falin mikil ábyrgð á þeim auðlindum sem hún nýtir. Ábyrgðin felst í því að vinna eftir hugmyndafræði sjálfbærrar þróunar og því að tryggja sjálfbæra nýtingu, það er að komandi kynslóðir búi við sömu tækifæri og núlifandi kynslóðir til að nýta auðlindirnar og að unnt sé að staðfesta að þannig sé að verki staðið. OR skuldbindur sig til þess að leita farsælla lausna þar sem auðlindanýting í almannapágu er vegin og metin í samhengi við aðra hagsmuni. OR mun verja auðlindirnar fyrir hættum og ágengni, vegna þeirrar ábyrgðar sem fyrirtækinu er falin. OR starfar eftir umhverfis- og auðlindastefnu, sem birt er á vef fyrirtækisins, www.or.is, og nýtur óháðrar vottunar skv. ISO 14001. Ítarleg grein er gerð fyrir umhverfispáttum starfseminnar á árinu 2020 í ársskýrslu OR 2020, á slóðinni arsskyrsla2020.or.is.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.

Ábyrgð á auðlindum, frh.

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur hefur ákveðið að leggja sérstaka áherslu á fimm af 17 Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna í starfsemi samstæðunnar.

Samhliða samstæðuársreikningi Orkuveitu Reykjavíkur sem kemur út 12. mars 2021 er gefin út ársskýrsla OR 2020. Í skýrslunni er gerð grein fyrir stjórnarháttum félagsins. Ársskýrsla er árituð af óháðum sérfræðingum á sviði fjármála, umhverfismála, félagsmála og stjórnhátta auk stjórnarmanna Orkuveitu Reykjavíkur og forstjóra. Ársskýrslan er gefin út á netinu og hana verður að finna hér: <https://arsskyrsla2020.or.is>.

Stjórn

Stjórn OR er samkvæmt lögum um fyrirtækið skipuð sex fulltrúum, fimm kjörnum af borgarstjórn Reykjavíkur og einum kjörnum af bæjarstjórn Akraness. Borgarbyggð hefur áheyrnarfulltrúa í stjórn. Borgarstjórn Reykjavíkur kýs formann og varaformann stjórnarinnar úr hópi fulltrúa Reykjavíkurborgar. Stjórn ber ábyrgð á fjármálum og rekstri OR. Tvær nefndir starfa á vegum stjórnar OR; Endurskoðunarnefnd og Starfskjaranefnd.

Samhliða ársreikningi gefur OR út ársskýrslu 2020 þar sem m.a. er gerð nánari grein fyrir stjórnarháttum OR. Skýrsluna er að finna á slóðinni arsskyrsla2020.or.is.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samhliða ársreikningi þessum gefur Orkuveita Reykjavíkur út ársskýrslu 2020. Skýrslan er samþætt og unnin í samræmi við leiðbeiningar Nasdaq OMX Nordic. Í henni er gerð grein fyrir stjórnarháttum, umhverfismálum, starfsmannamálum og félagsmálum eins og krafa er gerð um í lögum nr. 3/2006 um ársreikninga. Í skýrslunni er einnig gerð grein fyrir viðskiptalíkani OR samstæðunnar, helstu viðskiptaferlum og hagsmunaaðilum að rekstrinum. Í henni er gerð grein fyrir mannréttindastefnu OR og hvernig OR spornar við svikum og mútum. Þá eru í henni ávörp stjórnarformanns og forstjóra. Í viðauka með ársreikningi á bls. 64 er gerð nánari grein fyrir ófjárhagslegum upplýsingum.

Skýrslan er árituð af óháðum sérfræðingum á sviði fjármála, umhverfismála, félagsmála og stjórnhátta auk stjórnarmanna Orkuveitu Reykjavíkur og forstjóra.

Vegna Covid-19 veirunnar er ljóst að faraldurinn muni hafa áhrif á efnahagslíf Íslands og heimsins. OR gerir reglulega álagspróf þar sem gert er ráð fyrir gengisfalli, lækkun álverðs og verðbólgu. Sjóðsstaða er sterk um þessar mundir og er í dag um 30,7 milljarðar kr. jafnframt hefur félagið aðgang að lánalínum að fjárhæð 11,3 milljarðar kr. út árið 2020. Félagið er vel rekstrarhæft og getur vel tekið á sig áföll um fyrirsjáanlega framtíð. Vegna eðlis starfseminnar, að veita heimilum og fyrirtækjum grunnþjónustu, eru áhrif samdráttar í efnahagslífinu á tekjur félagsins takmörkuð.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra Orkuveitu Reykjavíkur er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf. Að áliti stjórnar og forstjóra gefur ársreikningurinn glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu samstæðunnar 31. desember 2020 ásamt rekstrarafkomu hennar sem og breytingu á handbæru fé á árinu og lýsir helstu áhættuþáttum og óvissu sem samstæðan býr við.

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur og forstjóri staðfesta hér með ársreikning samstæðunnar fyrir árið 2020.

Reykjavík, 12. mars 2021.

Í stjórn fyrirtækisins:

Brynhildur Davíðsdóttir
Gylfi Magnússon
Sigríður Rut Júlíusdóttir
Hildur Björnsdóttir
Eyþór Laxdal Arnalds
Valgarður Lyngdal Jónsson

Forstjóri:

Bjarni Bjarnason

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Orkuveitu Reykjavíkur.

Áritun á samstæðuársreikning

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Orkuveitu Reykjavíkur (hér eftir „samstæðan“) fyrir árið 2020. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, eiginfjáryfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2020, efnahag hans 31. desember 2020 og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og íslensk lög og reglur um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð samstæðunni. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu við endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar árið 2020. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Eftirfarandi atriði teljum við vera lykilatriði í endurskoðun okkar:

Skýring á lykilatriði í endurskoðuninni	Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun
Mat framleiðslu- og veitukerfis	
Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 38 (d) bls. 55-56 og skýringu 12 á bls. 28-30:	Sem hluti af endurskoðun okkar fórum við yfir aðferðafræði félagsins við mat á framleiðslu- og veitukerfa og samkvæmni þess við alþjóðlega reikningsskilastaðla.
Við höfum skilgreint mat framleiðslu- og veitukerfa sem lykilatriði við endurskoðun okkar vegna ársins 2020. Veitu- og framleiðslukerfi samstæðunnar eru metin útfrá afskrifuðu endurstofnverði í samræmi við ákvæði IAS 16.	Við fórum yfir ferli samstæðunnar við endurmat og virðisrýrnunarpróf. Við fórum einnig yfir virkni líkana sem samstæðan notar við matið.
Það felur í sér að lagt er mat á breytingu byggingarkostnaðar samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar fyrningar eru endurmetnar í samræmi við þær breytingar.	Við lögðum mat á forsendur stjórnenda með samanburði við opinberar upplýsingar þar sem það á við. Í þeim tilvikum þar sem forsendur byggja ekki á opinberum upplýsingum lögðum við sjálfstætt mat á forsendur stjórnenda.
Samstæðan framkvæmir virðisrýrnunarpróf á reikningsskiladegi og færir virðisrýrnun á eignirnar ef niðurstaðan er sú að núvirt tekjustreymi eignanna er lægra en bókfært virði þeirra. Einnig getur endurmat eignanna aldrei orðið hærra en sem nemur núvirtu tekjustreymi þeirra.	Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Forsendur sem notaðar eru við endurmatið og virðisrýrnunarprófið byggja á mati stjórnenda og eru að hluta til huglæggar. Þar sem eignfærð framleiðslu- og veitukerfi eru verulegur liður í samstæðuársreikningnum getur hver breyta í forsendum haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag samstæðunnar. Vinna okkar náði bæði til mats á endurmati og virðisrýrnun framleiðslu- og veitukerfa.

Innlausn tekna

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 38 (j) á bls. 55 og skýringu 3 á bls. 28-30:

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru innleystar miðað við mælingar inná kerfin að teknu tilliti til orkutapa sem eiga sér stað í dreifikerfum. Mismunur á því magni sem kemur inná kerfin að frádregnum töpum og reikningsfærði notkun myndar tímabilsleiðréttingu sem er færð á reikningsskiladegi.

Sökum þess að tekjuskráning í lok ársins er byggð á áætlun stjórnenda er ákveðin óvissa bundin í tekjuskráningu er snýr að lotun tekna og tilvist. Af þeim sökum beinum við sjónum okkar sérstaklega að lotun tekna í endurskoðuninni, auk annarra endurskoðunaraðgerða er snúa að tekjuinnlausn.

Við endurskoðun á tekjum höfum við lagt mat á eftirlitsþætti í tekjukerfum samstæðunnar. Þá höfum við prófað ákveðna eftirlitsþætti er snúa að skráningu tekna. Við höfum skoðað og lagt mat á tölvueftirlitsumhverfi samstæðunnar þar sem við höfum meðal annars farið yfir hvernig aðgangsstýringum er háttað inn í fjárhagskerfi og í undirkerfi er snúa að tekjuskráningu.

Við höfum beitt gagnaendurskoðunaraðgerðum þar sem við höfum m.a. yfirfarið afstemmingar á undir og yfirkerfi, beðið um staðfestingu ákveðinna viðskiptavina á mótteknu magni raforku og heitu vatni, veltu og stöðu í viðskiptamannabókhalda í árslok. Við höfum einnig skoðað innborganir eftir áramótin þar sem ekki fékkst staðfest staða frá viðskiptavinum.

Við höfum einnig framkvæmt greiningaraðgerðir þar sem við höfum borið saman við væntingar okkar við raunverulega tekjuskráningu hjá samstæðunni.

Mat á innbyggðum afleiðum

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 28 (c) bls. 43-44 og í skýringu 17 á bls. 33, og umfjöllun um þrepaskiptingu gangvirðis í skýringu 32 á bls. 48-49.

Innbyggð afleiða í raforkusölusamningum er færð í efnahagsreikning þar sem verð ákveðinna raforkusamninga við stórnótendur eru bundnir við álverð. Þar sem sala á rafmagni og álverð er ekki nátengd gera reikningsskilastaðlar kröfu um að áhættan er snýr að tengingu við álverð sé metin sérstaklega.

Innbyggða afleiðan telst vera þriðja þreps fjárskuld en mat á slíkum fjármálagjörnungi er háð forsendum stjórnenda sem og ytri þáttum. Sökum þess hversu viðkvæmt matið er gagnvart breytingum í forsendum þar sem hver breyta í forsendum matsins getur haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag samstæðunnar teljum við þessa áhættu vera verulega og því lykilþáttur í endurskoðuninni.

Við endurskoðun okkar yfirforum við verðmatsaðferðir samstæðunnar og samkvæmni við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Við yfirforum ferli samstæðunnar við greiningu og mat á forsendum sem notaðar við gangvirðismat ásamt því að yfirfara verðmatslíkón sem stuðst er við og endurreiknuðum virði afleiðunnar miðað við upplýsingar sem við öfluðum.

Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru t.a.m. ársskýrsla samstæðunnar, skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra (ekki umfram það sem álit okkar segir til um hér að neðan) og óendurskoðaðra stjórnarháttaryfirlýsingu samstæðunnar. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í yfirlýsingu stjórnar og forstjóra sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita í skýrslu stjórnar samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi félagsins. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissa er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við faglegu mati (e. professional judgement) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi atriði eru einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna, vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrgð fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álitum okkar á samstæðunni.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum afhent stjórn og endurskoðunarnefnd endurskoðunarskýrslu þar sem gerð er grein fyrir þessum atriðum og er hún í samræmi við áritun þessa.

Við höfum ekki veitt félaginu neina þá þjónustu sem telst óheimilt að veita samhliða endurskoðun í samræmi við lög um endurskoðendur. Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfa ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar vega þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Við vorum kjörnir endurskoðendur félagsins á aðalfundi þann 24. apríl 2020 en þetta er þriðja samfellda reikningsárið þar sem við erum endurskoðendur félagsins.

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.
Reykjavík, 12. mars 2021.

Davíð Arnar Einarsson, löggiltur endurskoðandi,

J. Sturla Jónsson, löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2020

	Skýr.	2020	2019
Rekstrartekjur	4	48.619.545	46.569.730
Söluhagnaður		6.978	396
Rekstrartekjur samtals		<u>48.626.523</u>	<u>46.570.126</u>
Orku kaup og orkuflutningur	(5.793.122)	(5.658.834)
Laun og launatengd gjöld	7	(7.750.009)	(6.871.986)
Annar rekstrarkostnaður	(5.629.196)	(5.867.087)
Rekstrargjöld samtals	(<u>19.172.327)</u>	<u>(18.397.906)</u>
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir (EBITDA)		<u>29.454.196</u>	<u>28.172.219</u>
Afskriftir	9	(13.056.194)	(12.121.294)
Rekstrarhagnaður (EBIT)		<u>16.398.002</u>	<u>16.050.925</u>
Vaxtatekjur		313.417	416.293
Vaxtagjöld	(7.642.896)	(7.194.532)
Önnur gjöld af fjáreignum og fjárskuldum	(3.522.869)	(2.019.003)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	10	<u>(10.852.347)</u>	<u>(8.797.242)</u>
Áhrif hlutdeildarféлага	15	4.137	(544)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		5.549.792	7.253.139
Tekjuskattur	11	<u>78.298</u>	<u>(336.769)</u>
Hagnaður ársins		<u><u>5.628.090</u></u>	<u><u>6.916.370</u></u>

Skýringar á bls. 19-63 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Yfirlit um heildarafkomu 2020

	Skýr.	2020	2019
Hagnaður ársins		5.628.090	6.916.370
Önnur heildarafkoma			
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning			
Endurmat, hækkun		0	14.922.393
Tekjuskattur af endurmati		0	(2.102.110)
		<u>0</u>	<u>12.820.283</u>
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning			
Gangvirðisbreytingar fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	16	706.413	1.364.646
Þýðingarmunur	23	2.492.019	1.870.935
		<u>3.198.432</u>	<u>3.235.581</u>
Önnur heildarafkoma eftir skatta		<u>3.198.432</u>	<u>16.055.863</u>
Heildarafkoma		<u><u>8.826.522</u></u>	<u><u>22.972.234</u></u>

Skýringar á bls. 19-63 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

	Skýr.	31.12.2020	31.12.2019
Eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	12	337.493.229	328.956.132
Óefnislegar eignir	13	2.837.133	2.498.099
Leigugeign	14	2.590.642	2.488.863
Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum	15	81.389	73.753
Eignarhlutar í öðrum félögum	16	5.922.680	5.216.267
Áhættuvarnarsamningar	18	509.904	229.072
Tekjuskattsinneign	19	6.675.003	4.879.759
Fastafjármunir samtals		<u>356.109.980</u>	<u>344.341.945</u>
Birgðir	20	1.249.674	1.195.475
Viðskiptakröfur	21	5.439.828	4.915.008
Áhættuvarnarsamningar	18	45.399	388.451
Aðrar skammtímakröfur	21	404.863	368.978
Fyrirframgreiddur kostnaður		227.706	184.464
Bundnar innstæður og markaðsverðbréf	22	14.866.902	9.833.014
Handbært fé	22	15.820.051	8.657.025
Veltufjármunir samtals		<u>38.054.423</u>	<u>25.542.415</u>
Eignir samtals		<u><u>394.164.403</u></u>	<u><u>369.884.360</u></u>
Eigið fé			
Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna		89.478.008	93.186.474
Bundinn hlutdeildarreikningur		60.207.208	48.585.813
Bundið eigið fé vegna þróunar		108.308	0
Gangvirðisreikningur		5.467.000	4.760.587
Þýðingarmunur		4.903.838	2.411.820
Óráðstafað eigið fé		27.961.627	33.354.772
Eigið fé samtals	23	<u>188.125.988</u>	<u>182.299.466</u>
Skuldir			
Vaxtaberandi skuldir	24	152.350.925	138.955.006
Leiguskuld	14	2.472.960	2.355.873
Lífeyrisskuldbinding	25	659.027	723.084
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	17	4.907.730	5.307.027
Áhættuvarnarsamningar	18	571.981	613.778
Tekjuskattsskuldbinding	19	14.662.897	14.679.794
Langtímaskuldir samtals		<u>175.625.520</u>	<u>162.634.563</u>
Viðskiptaskuldir		2.822.579	2.926.455
Vaxtaberandi skuldir	24	19.349.528	15.064.107
Leiguskuld	14	167.953	153.878
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	17	1.048.651	1.372.302
Áhættuvarnarsamningar	18	846.690	317.233
Fyrirframinnheimtar tekjur		541.288	149.735
Tekjuskattur til greiðslu	11	1.847.570	1.693.071
Aðrar skammtímaskuldir	26	3.788.635	3.273.550
Skammtímaskuldir samtals		<u>30.412.895</u>	<u>24.950.331</u>
Skuldir samtals		<u>206.038.415</u>	<u>187.584.894</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>394.164.403</u></u>	<u><u>369.884.360</u></u>

Skýringar á bls. 19-63 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Eiginfjáryfirlit 2020

	Endurmats- reikningur rekstrarfjárm.	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Bundið eigið fé v. þróunar	Gangvirðis- reikningur	Þýðingar- munur	Óráðstafað eigið fé	Samtals eigið fé
Árið 2020							
Eigið fé 1. janúar 2020	93.186.474	48.585.813	0	4.760.587	2.411.820	33.354.772	182.299.466
Gangvirðisbreytingar fjáreigna í gegnum heildarafkomu ...				706.413			706.413
Þýðingarmunur					2.492.019		2.492.019
Hagnaður ársins						5.628.090	5.628.090
Heildarafkoma	0	0	0	706.413	2.492.019	5.628.090	8.826.522
Innlausn endurmats vegna afskrifta	(3.708.466)					3.708.466	0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram móttækinn arð		11.621.394				(11.621.394)	0
Bundið eigið fé vegna þróunar			108.308			(108.308)	0
Greiddur arður						(3.000.000)	(3.000.000)
Eigið fé 31. desember 2020	89.478.008	60.207.208	108.308	5.467.000	4.903.838	27.961.627	188.125.988
Árið 2019							
Eigið fé 1. janúar 2019	83.821.060	42.972.671	0	3.395.941	540.882	30.096.679	160.827.232
Leiðrétting á stöðu 1.1.	(21.564)					21.564	0
Endurmat, hækkun	14.922.393						14.922.393
Tekjuskattsáhrif af endurmati	(2.102.110)						(2.102.110)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna í gegnum heildarafkomu ...				1.364.646			1.364.646
Þýðingarmunur					1.870.938		1.870.938
Hagnaður ársins						6.916.370	6.916.370
Heildarafkoma	12.798.719	0	0	1.364.646	1.870.938	6.937.931	22.972.234
Innlausn endurmats vegna afskrifta	(3.433.305)					3.433.305	0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram móttækinn arð		5.613.142				(5.613.142)	0
Greiddur arður						(1.500.000)	(1.500.000)
Eigið fé 31. desember 2019	93.186.474	48.585.813	0	4.760.587	2.411.820	33.354.772	182.299.466

Skýringar á bls. 19-63 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Sjóðstreymisýfirlit 2020

	Skýr.	2020	2019
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		5.628.090	6.916.370
Leiðrétt fyrir:			
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	10	10.852.347	8.797.242
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага	15	(4.137)	544
Tekjuskattur	11	(78.298)	336.769
Afskriftir	9	13.056.194	12.121.294
Söluhagnaður eigna		(6.978)	(396)
Lífeyrisskuldbinding, (lækkun) hækkun		(61.057)	42.980
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		29.386.161	28.214.803
Birgðir, hækkun		(54.199)	(175.668)
Skammtímakröfur, (hækkun) lækkun		(601.636)	895.581
Skammtímaskuldir, hækkun		599.287	58.929
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		29.329.613	28.993.646
Innborgaðar vaxtatekjur		396.760	337.231
Greidd vaxtagjöld		(4.940.326)	(5.372.708)
Mótttekinn arður		88.119	55.713
Greiðslur vegna annarra fjármunatekna og fjármagnsgjalda		(11.742)	327.848
Greiddir skattar		(1.710.389)	(1.477.262)
Handbært fé frá rekstri		23.152.033	22.864.467
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	12	(15.986.233)	(18.537.372)
Fjárfesting í óefnislegum eignum	13	(699.222)	(772.281)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna		17.000	9.713
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum		(3.500)	(7.000)
Sala á eignarhlutum í félögum		0	12.472
Breyting á bundnum innlánnum		(4.000.000)	500.000
Breyting á markaðsverðbréfum		(154.324)	(2.286.016)
Fjárfestingarhreyfingar		(20.826.279)	(21.080.484)
Fjármögnunarhreyfingar			
Tekin ný langtímalán	24	29.965.498	16.966.850
Afborganir langtímaskulda	24	(22.225.138)	(19.145.055)
Greiðslur vegna gjaldeyrisvarna		(37.743)	(484.429)
Greiddur arður	23	(3.000.000)	(1.500.000)
Afborganir leiguskulda	14	(93.187)	(144.238)
Fjármögnunarhreyfingar		4.609.429	(4.306.872)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		6.935.183	(2.522.888)
Handbært fé í ársbyrjun		8.657.025	10.988.087
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		227.842	191.827
Handbært fé í árslok	22	15.820.051	8.657.025
Fjárfesting og fjármögnun án greiðsluáhrifa			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum		(98.773)	(65.139)
Skammtímaskuldir, breyting		98.773	65.139
Aðrar upplýsingar			
Veltufé frá rekstri	36	22.357.403	21.683.679

Skýringar á bls. 19-63 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Skýringar

1. Félagið

Orkuveita Reykjavíkur (OR) er sameignarfyrtæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. OR er með höfuðstöðvar á Íslandi að Bæjarhálsi 1 í Reykjavík. Samstæðureikningur OR geymir ársreikning móðurfyrirtækisins og dótturfélaga þess, (sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“) og hlutdeild í hlutdeildarfélagum. Samstæðuársreikningur Orkuveitu Reykjavíkur er hluti af samstæðuársreikningi Reykjavíkurborgar.

Samstæðan veitir þjónustu í gegnum dótturfélög sín sem reka orkuver, rafveitu, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og gagnaveitu á þjónustusvæði sínu.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf.

Stjórn staðfesti og heimilaði birtingu ársreikningsins 12. mars 2021.

Fjallað er um reikningsskilaaðferðir samstæðunnar í skýringu 38.

b. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill OR. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

c. Matsaðferðir

Reikningsskil samstæðunnar eru gerð á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að hluti varanlegra rekstrarfjármuna hafa verið endurmetnir til gangvirðis, innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum, eignarhlutar í öðrum félögum og aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru færð á gangvirði. Fjallað er um aðferðir við mat á gangvirði í skýringu 38 með ársreikningi 2020.

d. Mat og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð samstæðuársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrifin af breytingum eru færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi reikningsskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýring 12 - varanlegir rekstrarfjármunir (endurmat dreifi- og framleiðslukerfis og mat á virðisrýnun)
- skýring 16 - eignarhlutir í öðrum félögum (mat forsenda við útreikning gangvirðis eignarhluta flokkaðra til sölu)
- skýring 17 - innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum (mat forsenda við útreikning gangvirðis)
- skýring 18 - áhættuvarnarsamningar (mat forsenda við útreikning gangvirðis)
- skýring 19 - tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding (mat á skattalegum framtíðarhagnaði á móti yfirfæranlegu tapi)
- skýring 28 - markaðsáhætta

Skýringar

3. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga

Eftirfarandi eru upplýsingar um starfsemi samstæðufélaga. Sundurliðun tekna eftir afurðum er að finna í skýringu nr. 4 og tekjur eftir starfsþáttum í skýringu nr. 5.

Vörur og þjónusta

Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar

- a.** Sala á rafmagn
- ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu og sölu á rafmagn og Veitur ohf. dreifa rafmagn skv. gjaldskrá. Tekjur af sölu og dreifingu á raforku eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við raforkulög nr. 65/2003. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á rafmagn hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
- b.** Sala á heitu vatni
- Veitur ohf., ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu á heitu vatni og Veitur ohf. annast dreifingu á heitu vatni. Tekjur af sölu og dreifingu á heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi hitaveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á heitu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
- c.** Sala á köldu vatni
- OR Vatns- og fráveita sf. annast öflun og dreifingu á köldu vatni. Tekjur af sölu á köldu vatni taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár félagsins er 0,5% af fasteignamati. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfssemi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi vatnsveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á köldu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.

Skýringar

3. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga, frh.

Vörur og þjónusta	Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar
d. Fráveita	OR Vatns- og fráveita sf. annast rekstur fráveitu. Tekjur fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi fráveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna fráveitu hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.
e. Aðrar tekjur	Gagnaveita Reykjavíkur ehf. sér um rekstur gagnaflutningskerfis. Tekjur af gagnaflutningskerfi eru færðar við afhendingu á vöru og þjónustu. Um er að ræða samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Póst- og fjarskiptastofnunar. Orkuveita Reykjavíkur sér um leigu á húsnæði og búnaði, tilfallandi sölu á sérfræðipjónustu og fleiru. Leigutekjur eru færðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum og aðrar tekjur við afhendingu á vöru eða þjónustu. Viðskiptakröfur vegna annarra tekna og leigutekna hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest.

4. Tekjur af vöru- og þjónustusölu

Tekjur samstæðunnar af sölu á vörum og þjónustu sundurliðast þannig:	2020	2019
Rafmagn.....	19.692.020	19.383.914
Heitt vatn.....	14.134.120	12.789.501
Kalt vatn.....	3.441.212	2.890.309
Fráveita.....	5.839.857	5.594.225
Aðrar tekjur.....	5.519.314	5.912.178
Tekjur af vöru- og þjónustusölu samtals.....	48.626.523	46.570.126

Skýringar

5. Starfsþáttayfirlit

Starfsþættir og miðlar

Starfssvæði félaga í samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur eru einkum á höfuðborgarsvæðinu, en nær auk þess til Suður- og Vesturlands. Samstæðan skiptist í þrjá starfsþætti, Orkusala og framleiðsla, Veitur og aðra starfsemi.

Orkusala og framleiðsla annast framleiðslu á rafmagni og varmaorku í orkuverum, raforkusölu til stóriðju og smásölu auk reksturs og nýframkvæmda vegna götulysingar.

Veitur sjá um dreifingu rafmagns, varmaorkuvinnslu á lághitasvæðum og dreifingu varmaorku frá lághitasvæðum og jarðvarmavirkjunum, vatnsöflun og dreifingu á köldu vatni og fráveitustarfsemi.

Önnur starfsemi nær yfir rekstur gagnaflutningskerfis, leigu húsnæðis og búnaðar, tilfallandi sölu sérfræðiþjónustu og fleira. Einnig þróun og útbreiðslu CarbFix kolefnisbindingaraðferðarinnar með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúslofttegunda og sporna gegn loftlagsbreytingum.

Samstæðan er tekjuskattsskyld, nema sá hluti starfseminnar sem lýtur að rekstri vatnsveitu og fráveitu, sem er háður lögum nr. 32/2004 um vatnsveitur sveitarfélaga og lögum nr. 9/2009 um rekstur fráveitna. Rekstur hitaveitu er háður orkulögum nr. 58/1967, m.a. um arðsemi. Sá hluti raforkurekstursins sem fellur undir sérleyfisrekstur samkvæmt raforkulögum nr. 65/2003 er háður tekjumörkum samkvæmt ákvörðun Orkustofnunar.

Miðill	Opinberar kvaðir
Hitaveita	Um sérleyfisveitur gildir að ráðherra staðfestir gjaldskrá og hún öðlast gildi við birtingu í Stjórnartíðindum.
Rafveita, dreifing	Orkustofnun er send gjaldskrá til staðfestingar. Birta skal gjaldskrá opinberlega.
Rafveita, framleiðsla	Samkeppni er um orkusölu og því eru verðbreytingar á orkuhluta rafmagnsverðs ekki háðar samþykki stjórnvalda.
Vatnsveita	Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Birta skal gjaldskrá í Stjórnartíðindum.
Fráveita	Gjaldskrá skal standa undir öllum kostnaði. Birta skal gjaldskrá í Stjórnartíðindum.
Gagnaveita	Samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Póst- og Fjarskiptastofnunar.

Viðskiptavinir sem hafa veruleg áhrif á tekjur samstæðunnar

Einn viðskiptavinur Orkusölu og framleiðslu hefur veruleg áhrif á fjárhæð heildartekna samstæðunnar á árinu 2020 vegna kaupa á rafmagni til stóriðju. Tekjur samstæðunnar frá þessum viðskiptavini, námu 6.157 milljónum kr. eða 12,7% af heildartekjum. (2019: 5.903 milljónir kr. eða 12,7% af heildartekjum).

Skýringar

5. Starfspáttayfirlit, frh.

Starfspáttayfirlit eru birtar eftir innri upplýsingagjöf OR. Starfspáttayfirlit sem eru birtir eru *Veitur*, sem samanstanda af veiturekstri samstæðunnar í heitu og köldu vatni, dreifingu rafmagns og fráveitu, *Orkusala og framleiðsla* vegna samkeppnisreksturs í framleiðslu og sölu rafmagns og heits vatns auk *Annarrar starfsemi* sem sýnir rekstur móðurfyrirtækisins, *Gagnaveitu Reykjavíkur og Carbfix*. Móðurfyrirtækið sér um þjónustu við dótturfélög, leigu húsnæðis og búnaðar og fleira. Gagnaveita Reykjavíkur sér um rekstur gagnaflytningakerfis og Carbfix vinnur að þróun og útbreiðslu CarbFix kolefnisbindingaraðferðarinnar með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúslofttegunda og sporna gegn loftlagsbreytingum. Við gerð starfspáttayfirlits er notast við sömu reikningsskilareglur og samstæðan notast við og lýst er í skýringu 38.

Rekstrarstarfspáttayfirlit - svið	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunar-færslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Árið 2020						
Tekjur frá þriðja aðila	30.980.893	14.415.534	3.230.096	0		48.626.523
Tekjur innan samstæðu	5.019.268	10.222.671	8.018.632	(23.260.572)	(0)
Tekjur starfspáttayfirlits	36.000.161	24.638.205	11.248.728	(23.260.572)		48.626.523
Rekstrargjöld starfspáttayfirlits	(19.733.603)	(13.582.972)	(9.282.989)	23.260.572	166.665	(19.172.327)
Rekstrarhagnaður starfspáttayfirlits, EBITDA	16.266.558	11.055.233	1.965.739	0	166.665	29.454.196
Afskriftir	(5.750.380)	(5.293.309)	(1.892.632)	0	(119.873)	(13.056.194)
Afkoma starfspáttayfirlits, EBIT	10.516.178	5.761.925	73.107	0	46.792	16.398.002
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(3.933.205)	(2.432.032)	(5.135.512)	724.576	(76.174)	(10.852.347)
Áhrif hlutdeildarfélaganna	0	0	4.137	0		4.137
Tekjuskattur	(935.595)	(691.996)	1.967.101	(262.200)	989	78.298
Hagnaður (tap) ársins	5.647.379	2.637.896	(3.091.167)	462.376	(28.393)	5.628.090
Árið 2019						
Tekjur frá þriðja aðila	28.888.456	14.179.522	3.502.147	0		46.570.126
Tekjur innan samstæðu	4.014.286	4.726.898	8.343.194	(17.084.378)	(0)
Tekjur starfspáttayfirlits	32.902.742	18.906.420	11.845.341	(17.084.378)		46.570.126
Rekstrargjöld starfspáttayfirlits	(17.941.848)	(8.274.973)	(9.427.386)	17.084.378	161.923	(18.397.907)
Rekstrarhagnaður starfspáttayfirlits, EBITDA	14.960.894	10.631.448	2.417.955	0	161.923	28.172.219
Afskriftir	(5.430.576)	(4.946.765)	(1.633.149)		(110.805)	(12.121.294)
Afkoma starfspáttayfirlits, EBIT	9.530.318	5.684.683	784.807	0	51.118	16.050.925
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(3.043.492)	(2.630.320)	(1.688.965)	(1.362.459)	(72.006)	(8.797.242)
Áhrif hlutdeildarfélaganna	0	0	544			544
Tekjuskattur	(732.959)	(602.751)	478.803	512.285	7.854	(336.769)
Hagnaður (tap) ársins	5.753.866	2.451.612	(425.899)	(850.175)	(13.035)	6.916.370

* Upplýsingar sem stjórnendur horfa til vegna starfspáttayfirlits taka ekki mið af reglum IFRS 16.

Skýringar

5. Starfsþáttayfirlit, frh.

Rekstrarstarfsþættir - svið, frh.

	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunar færslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Efnahagur (31.12.2020)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	170.907.579	134.658.796	34.763.987	0		340.330.362
Leigueignir					2.590.642	2.590.642
Aðrar eignir	17.299.445	9.017.863	180.282.563	(155.356.472)		51.243.399
						<u>394.164.403</u>
Vaxtaberandi skuldir	63.350.425	59.115.637	171.700.453	(122.466.062)		171.700.453
Leiguskuldir					2.640.913	2.640.913
Aðrar skuldir	13.438.843	9.820.903	37.631.920	(29.194.617)		31.697.049
						<u>206.038.415</u>
Fjárfestingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	9.894.685	3.790.152	3.099.391	0		16.784.228
Efnahagur (31.12.2019)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	166.763.273	131.123.708	33.567.250	0		331.454.232
Leigueignir					2.488.863	2.488.863
Aðrar eignir	17.485.349	10.956.734	158.713.621	(151.214.439)		35.941.265
						<u>369.884.360</u>
Vaxtaberandi skuldir	62.611.008	57.530.973	154.019.113	(120.141.981)		154.019.113
Leiguskuldir					2.509.752	2.509.752
Aðrar skuldir	12.867.235	13.439.264	31.664.028	(26.914.498)		31.056.029
						<u>187.584.894</u>
Fjárfestingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	9.959.235	4.867.051	4.548.507	0		19.374.792

Skýringar

6. Greining á rekstri jarðvarmaorkuvera

Upplýsingar um afkomu á framleiðslu raforku og heitu vatni sbr. 5. mgr. 41. gr. laga nr. 65/2003:

	Raforka 2020	Heitt vatn 2020	Raforka 2019	Heitt vatn 2019
Jarðvarmavirkjanir				
Tekjur	9.978.521	4.181.425	9.745.898	3.972.998
Rekstrargjöld	(2.184.318)	(1.074.388)	(2.260.428)	(985.692)
Afskriftir	(3.611.269)	(1.639.636)	(3.405.497)	(1.492.114)
Afkoma fyrir fjármagnsgjöld	4.182.934	1.467.401	4.079.973	1.495.191
Arðsemi fjárfestingar	4,2%	4,4%	4,3%	4,8%

Hellisheiðarvirkjun og Nesjavallavirkjun eru blandaðar virkjanir, þar sem bæði er framleitt heitt vatn og raforka.

Við skiptingu á sameiginlegum kostnaði er miðað við skiptireglu Orku náttúrunnar og ON Power sem Orkustofnun hefur hafnað. Orkustofnun er skylt lögum samkvæmt að setja félögunum nýjar skiptireglur í kjölfar höfnunarinnar, sem stofnunin hefur ekki gert enn. Uns Orkustofnun setur félögunum nýjar skiptireglur þá er afkoma miðla miðuð við skiptireglur Orku náttúrunnar og ON Power sem ekki hafa verið samþykktar af Orkustofnun.

7. Laun og launatengd gjöld

	2020	2019
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	7.289.655	6.531.982
Mótframlag í lífeyrissjóði	938.688	866.243
Breyting lífeyrisskuldbindingar	(27.574)	73.843
Önnur launatengd gjöld	630.105	597.684
Laun og launatengd gjöld samtals	8.830.874	8.069.752
Laun og launatengd gjöld eru þannig færð í ársreikninginn:		
Gjaldfært í rekstrarreikningi	7.750.009	6.871.986
Eignfært á framkvæmdir	1.080.866	1.197.767
Laun og launatengd gjöld samtals	8.830.874	8.069.752
Starfsmannafjöldi:		
Fjöldi ársverka	612	602
Starfskjör stjórnar, forstjóra og framkvæmdastjóra móðurfyrirtækis og dótturfélaga greinast þannig:		
Laun stjórnar móðurfyrirtækis	17.149	19.274
Laun forstjóra móðurfyrirtækis	31.899	31.634
Laun fjögurra framkvæmdastjóra móðurfyrirtækis (þrjár fyrir 1.10.2019)	105.911	86.220
Laun fjögurra stjórnar dótturfélaga (þrjár árið 2019)	12.318	14.915
Laun fjögurra framkvæmdastjóra dótturfélaga (þrjár árið 2019)	106.141	80.889
	273.418	232.932

Skýringar

8. Þóknun greidd til endurskoðanda

	2020	2019
Þóknun vegna endurskoðunar ársreiknings og könnunar árshlutauppgjöra	20.323	19.056
Önnur þjónusta greidd til endurskoðanda	3.463	1.375
Samtals þóknun greidd til endurskoðanda	23.786	20.431

9. Afskriftir og virðisrýrnun

	2020	2019
Afskriftir og virðisrýrnun greinast þannig:		
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna, sbr. skýringu 12	12.576.132	11.736.785
Afskriftir óefnislegra eigna, sbr. skýringu 13	360.189	273.704
Afskrift leigueignar, sbr. skýringu 14	119.873	110.805
Afskriftir og virðisrýrnun færð í rekstrarreikning	13.056.194	12.121.294

10. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	2020	2019
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtatekjur af lánum og kröfum	313.417	416.293
Vaxtagjöld og greiddar verðbætur	(4.337.988)	(4.738.400)
Áfallnar verðbætur	(2.658.020)	(1.779.693)
Ábyrgðargjald til eigenda 1)	(646.888)	(676.439)
Vaxtagjöld samtals	(7.642.896)	(7.194.532)
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum	722.948	(1.362.459)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna til sölu	0	5.078
Gangvirðisbreytingar fjáreigna og fjárskulda á gangvirði í gegnum rekstur	879.564	586.648
Gangvirðisbreyting áhættuvarnarsamninga	(549.880)	(230.800)
Uppgjör áhættuvarnarsamninga	(43.742)	(122.306)
Gengismunur	(4.619.877)	(950.877)
Arðstekjur	88.119	55.713
Aðrar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum samtals	(3.522.869)	(2.019.003)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	(10.852.347)	(8.797.242)

1) Samstæðan greiddi ábyrgðargjald til núverandi og fyrrverandi eigenda OR vegna ábyrgða sem þeir hafa veitt á skuldir samstæðunnar samkvæmt ákvörðun aðalfundar OR árið 2005. Gjaldið er á ársgrunni, 0,85% (2019: 0,89%) á lán vegna sérleyfisstarfsemi og 0,61% (2019: 0,60%) á lán vegna samkeppnisstarfsemi. Útreikningur gjaldsins er gerður miðað við stöðu lána í lok hvers ársfjórðungs. Ábyrgðargjaldið nam samtals 647 milljónum kr. á árinu 2020 (2019 : 676 milljónir kr.) og er fært á meðal vaxtagjalda.

Gangvirðisbreytingar gegnum rekstur

Við mat á gangvirði óskráðra fjáreigna og fjárskulda er beitt viðurkenndum verðmatsaðferðum sem er lýst í skýringu 38. Gangvirðisbreyting sem færð er til tekna í rekstrarreikningi vegna þessa nemur samtals 1.053 milljónum kr. á árinu 2020 (2019: gjaldfærsla að fjárhæð 1.002 milljónir kr.). Gangvirðisbreytingar sem tilheyra fjáreignum og fjárskuldum sem flokkaðar eru á stigi 3 er tekjufærsla að fjárhæð 1.429 milljónum kr. á árinu 2020 (2019: gjaldfærsla 5 milljónir kr.).

Skýringar

11. Tekjuskattur

Félög í samstæðunni eru tekjuskattsskyld vegna starfsemi sinnar í samræmi við 2. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt fyrir utan að rekstur vatnsveitu og fráveitu er undanþeginn tekjuskatti.

Móðurfyrirtækið er í 37,6% skatthlutfalli en önnur skattskyld félög samstæðunnar hafa 20% skatthlutfall.

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:		2020		2019
Tekjuskattur til greiðslu		1.847.570		1.693.071
Breyting á frestuðum tekjuskatti	(1.925.868)	(1.356.302)
(Tekjufærður) gjaldfærður tekjuskattur	(78.298)		336.769
Virkt skatthlutfall greinist þannig:		2020		2019
Hagnaður ársins fyrir tekjuskatt		5.549.792		7.253.139
Tekjuskattur skv. skatthlutfalli móðurfyrirtækis	37,6%	2.086.722	37,6%	2.727.424
Áhrif skatthlutfalla dótturfélaga	(26,7%) (1.480.390)	(17,3%) (1.256.754)
Áhrif breytinga á mati á nýtingu				
yfirfæranlegs taps	0,0%	0	0,4%) (26.082)
Óskattskyld starfsemi vatnsveitu og fráveitu	(12,9%) (716.278)	(14,6%) (1.059.885)
Áhrif gengismunar vegna mismunandi				
starfrækslugjaldmiðla í samstæðunni	0,37%	20.677	0,01%	940
Aðrir liðir	0,20%	10.970	(0,67%) (48.874)
Virkur tekjuskattur	(1,4%) (78.298)	4,6%	336.769

Tekjuskattur færður beint á eigið fé

Frestaður skattur		2020		2019
Fellur til vegna tekna og gjalda sem færð eru beint yfir á eigið fé				
Tekjuskattsáhrif af endurmati		0		2.102.110
Frestaður tekjuskattur samtals		0		2.102.110

Skýringar

12. Varanlegir rekstrarfjármunir

2020	Framleiðslu-kerfi	Veitu-kerfi	Aðrar fasteignir	Aðrir lausa-fjármunir	Samtals
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	286.821.727	333.939.325	8.588.468	3.698.076	633.047.596
Viðbætur á árinu	6.384.782	8.894.595	586.423	219.205	16.085.006
Þýðingarmunur	5.829.966	0	0	0	5.829.966
Selt og aflagt á árinu	(2.366.948)	21.206	(118.888)	(662.992)	(3.127.622)
Staða í árslok	296.669.526	342.855.126	9.056.003	3.254.290	651.834.946
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	120.910.890	180.405.224	686.648	2.088.703	304.091.464
Afskrifað á árinu	6.632.187	5.405.879	152.152	385.914	12.576.132
Þýðingarmunur	791.721	0	0	0	791.721
Selt og aflagt á árinu	(2.347.628)	3.791	(120.793)	(652.969)	(3.117.600)
Staða í árslok	125.987.170	185.814.894	718.007	1.821.647	314.341.717
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2020.....	165.910.837	153.534.101	7.901.820	1.609.374	328.956.132
Bókfært verð 31.12.2020.....	170.682.357	157.040.232	8.337.996	1.432.643	337.493.228
2019					
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	260.440.447	305.542.948	8.254.030	3.296.922	577.534.348
Viðbætur á árinu	7.892.160	9.945.634	333.211	431.505	18.602.511
Þýðingarmunur	4.144.473	0	0	0	4.144.473
Selt og aflagt á árinu	0	0	0	(30.352)	(30.352)
Endurmat, hækkun	14.344.647	18.450.743	1.227	0	32.796.617
Staða í árslok	286.821.727	333.939.325	8.588.468	3.698.076	633.047.596
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	107.220.489	164.524.931	546.567	1.659.502	273.951.489
Afskrifað á árinu	6.077.989	5.068.983	139.577	450.236	11.736.785
Þýðingarmunur	550.001	0	0	0	550.001
Selt og aflagt á árinu	0	0	0	(21.035)	(21.035)
Endurmat, hækkun	7.062.411	10.811.309	504	0	17.874.224
Staða í árslok	120.910.890	180.405.224	686.648	2.088.703	304.091.464
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2019.....	153.219.958	141.018.017	7.707.463	1.637.421	303.582.858
Bókfært verð 31.12.2019.....	165.910.837	153.534.101	7.901.820	1.609.374	328.956.132

Skýringar

12. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Endurmat

Við endurmat eru viðkomandi eignaflokkar metnir til gangvirðis. Endurmat er fært á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregnum tekjuskatti samanber skýringu 38 d. Endurmatið er unnið af sérfræðingum innan samstæðunnar.

Endurmat var síðast framkvæmt í viðkomandi kerfum samkvæmt eftirfarandi töflu:

	Dagsetning endurmats
Framleiðslukerfi:	
Heitt vatn	30.9.2019
Kalt vatn	30.9.2019
Rafmagn	31.12.2018
Dreifikerfi:	
Heitt vatn	30.9.2019
Kalt vatn	30.9.2019
Fráveita	30.9.2019
Rafmagn	30.9.2019
Gagnaflutningur	31.12.2015

Gangvirði framangreindra eigna er ákvarðað út frá afskrifuðu endurstofnverði. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskrifir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning var stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi samstæðunnar um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum samstæðunnar. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs og endurmat ekki fært umfram vænt núvirt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum. Veitukerfi fyrir heitt vatn, kalt vatn, fráveitu og rafmagn eru nýtt í starfsemi sem er háð sérleyfi og tekjumörk miða fyrst og fremst við breytingar á byggingarvísitölu. Tekið er tillit til þess við ákvörðun gangvirðis þessara kerfa. Endurmat flokkast undir stig 3 af gangvirði, en stigin eru nánar útskýrð í skýringu 32.

Upplýsingar um endurmetnar eignir í árslok

	Framleiðslu- kerfi	Veitu- kerfi	Samtals
31.12.2020			
Endurmetið bókfært verð	170.682.357	157.040.232	327.722.589
Þar af áhrif endurmats	(49.995.549)	(55.203.793)	(105.199.342)
Bókfært verð án endurmats	120.686.808	101.836.439	222.523.247
31.12.2019			
Endurmetið bókfært verð	165.910.837	153.534.101	319.444.939
Þar af áhrif endurmats	(51.331.512)	(57.341.666)	(108.673.177)
Bókfært verð án endurmats	114.579.326	96.192.436	210.771.762

Skýringar

12. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Virðisrýrnunarpróf

Virðisrýrnunarpróf voru gerð fyrir veitu- og framleiðslukerfi virkjana miðað við stöðu eigna í lok september 2020 til að staðfesta hvort bæði eignir í notkun og helstu eignir í byggingu standi undir væntu framtíðarsjóðstreymi. Virðisrýrnunarpróf eru framkvæmd á hvern og einn miðil fyrir framleiðslukerfi og veitukerfi sem er minnsta sjóðskapandi eining.

Endurheimtanleg fjárhæð hvers miðils var metin út frá notkunarvirði. Notkunarvirði var ákvarðað á þann hátt að núvirða áætlað framtíðarfjárstreymi miðað við áframhaldandi nýtingu miðlanna. Fjárstreymi var byggt á rekstraráætlun næstu fimm ára. Við mat á nýtingarvirði byggja stjórnendur á áætlun um framtíðar þróun starfseminnar, byggt er á bæði ytri og innri upplýsingum.

Stuðst var við eftirfarandi forsendur við mat á notkunarvirði:

	Árið 2020				Framl.kerfi virkjana
	Veitukerfi				
	Hitaveita	Rafmagn	Vatnsveita	Fráveita	
Meðalvöxtur tekna 2021-2025	0,0%	1,9%	1,3%	1,6%	0,98%
Framt.vöxtur m.t.t. verðlagspr.	0,5%	0,7%	0,4%	0,3%	0,0%-6,8%
EBITDA meðalvöxtur 2021-2025	-1,8%	1,4%	4,7%	4,9%	0,11%
Veginn fjármagnskostnaður	3,7%	3,7%	4,0%	3,8%	4,35%-7,85%

	Árið 2019				Framl.kerfi virkjana
	Veitukerfi				
	Hitaveita	Rafmagn	Vatnsveita	Fráveita	
Meðalvöxtur tekna 2020-2024	1,3%	1,7%	4,7%	0,9%	1,1%
Framt.vöxtur m.t.t. verðlagspr.	0,6%	0,7%	0,7%	0,7%	0,0%-6,54%
EBITDA meðalvöxtur 2020-2024	2,3%	3,1%	6,4%	0,7%	-1,4%
Veginn fjármagnskostnaður	4,0%	4,0%	4,3%	4,1%	4,22%-7,83%

EKKI eru líkur á virðisrýrnun hjá Veitum né Virkjunum þar sem umframvirði er til staðar. Próf fyrir rafmagnsframleiðslu er þó næmt fyrir breytingum á lykilforsendum. Ef ávöxtunarkrafa hækkar um 0,1 prósentustig en öðrum forsendum er haldið óbreyttum þá lækkar umframvirði rafmagnsframleiðslu um 7,1 milljarða króna. Ef að áætlun EBITDA er 1% lægri á ári út áætlunartímabilið en öðrum forsendum er haldið óbreyttum reiknast virðisrýrnun í rafmagnsframleiðslu um 4,3 milljarða króna. Í hvorugu tilfelli kemur þó til virðisrýrnunar.

Fasteignamat og váttryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna samstæðunnar sem metnar eru fasteignamati nam 32.241 milljónum kr. í árslok 2020 (2019: 32.849 milljónum kr.). Brunabótamat eigna samstæðunnar er 48.117 milljónir kr. á sama tíma (2019: 45.023 milljónir kr.). Meðal þessara eigna eru fasteignir sem eignfærðar eru meðal framleiðslukerfa og dreifikerfa. Váttryggingaverðmæti eigna samstæðunnar er 402.885 milljónir kr. í árslok 2020 (2019: 397.366 milljónir kr.).

Skuldbindingar

Samstæðan hefur gert innkaupa- og verksamninga vegna framkvæmda við framleiðslu- og dreifikerfi. Eftirstöðvar þessara samninga eru í árslok 1.903 milljónir kr. (2019: 2.628 milljónir kr.).

Skýringar

13. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir greinast þannig:	Hita- réttindi	Hugbúnaður	Þróunareignir	Samtals
2020				
Heildarverð				
Staða í ársbyrjun	1.427.031	3.020.288	0	4.447.319
Viðbætur á árinu	0	563.838	135.385	699.222
Selt og aflagt á árinu	0 (55.440)	0 (55.440)
Staða í árslok	1.427.031	3.528.686	135.385	5.091.101
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	457.768	1.491.451	0	1.949.219
Afskrifað á árinu	0	360.189	0	360.189
Selt og aflagt á árinu	0 (55.440)	0 (55.440)
Staða í árslok	457.768	1.796.199	0	2.253.968
Bókfært verð				
Bókfært verð 1.1. 2020	969.263	1.528.837	0	2.498.100
Bókfært verð 31.12.2020	969.263	1.732.486	135.385	2.837.133
2019				
Heildarverð				
Staða í ársbyrjun	1.427.031	2.248.007	0	3.675.038
Viðbætur á árinu	0	772.281	0	772.281
Staða í árslok	1.427.031	3.020.288	0	4.447.319
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	457.768	1.217.747	0	1.675.515
Afskrifað á árinu	0	273.704	0	273.704
Staða í árslok	457.768	1.491.451	0	1.949.219
Bókfært verð				
Bókfært verð 1.1. 2019	969.263	1.030.260	0	1.999.523
Bókfært verð 31.12.2019	969.263	1.528.837	0	2.498.100

14. Leigueignir og leiguskuldir

Sjá lýsingu á reikningskilaaðferðum í skýringu 38 t.

Samstæðan leigir fasteignir og lóðir. Þessir leigusamningar eru til mis langs tíma en yfirleitt með möguleika á endurnýjun í lok leigutímans. Sumir leigusamningar innifela viðbótar leigugreiðslur sem eru byggðar á breytingu á tilteknum vísitölum. Samstæðunni er óheimilt að gera samninga um framleigu vegna ákveðinna leigusamninga.

Samstæðan kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna skammtímaleigusamninga og vegna leigusamninga um eignir með lágt verðgildi. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Skýringar

14. Leigueignir og leiguskuldir, frh.

Leigueignir greinast þannig:

	2020	2019
Leigueignir		
Staða í ársbyrjun	2.488.863	2.571.612
Viðbætur vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	53.454	9.248
Verðbætur af leigueign	168.198	18.808
Afskriftir ársins	(119.873)	(110.805)
Staða í árslok	2.590.642	2.488.863

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

Afskriftir leigueigna	119.873	110.805
-----------------------------	---------	---------

Leiguskuldir greinast þannig:

	2020	2019
Leiguskuldir		
Staða í ársbyrjun	2.509.752	2.571.612
Hækkun vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	53.454	9.248
Vaxtagjöld	76.174	72.006
Greiddar leiguskuldir á árinu	(166.665)	(161.923)
Hækkun vegna vísitölubindingar leigugreiðslna	168.198	18.808
Staða í árslok	2.640.913	2.509.752

Ónúvirt greiðslufæði leiguskulda greinist þannig:

	Innan árs	Eftir 1 til 5 ár	Eftir 5 ár	Samtals
Leigugreiðslur	167.953	531.358	3.768.464	4.467.775
Vaxtagreiðslur	(77.212)	(275.009)	(1.474.642)	(1.826.863)
Samtals	90.741	256.349	2.293.823	2.640.913

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

Vaxtagjöld af leiguskuldum	76.174	72.006
----------------------------------	--------	--------

Fjárhæðir færðar í sjóðstreymi vegna leigugreiðslna:

Vaxtaþáttur (settur fram í sjóðstreymisyfirliti í línu "Greiddir vextir")	73.478	17.684
Afborgunarþáttur (sett fram í sjóðstreymisyfirliti í línu "Afborganir leiguskulda")	93.187	144.238

Flestir leigusamningar samstæðunnar um fasteignir fela í sér framlengingarheimildir sem samstæðunni er heimilt að nýta allt að einu ári fyrir lok óuppsegjanlegs leigutímabils. Samstæðan leggur mat á það við upphaf leigusamnings hvort það sé talið nokkuð líklegt að hún muni nýta heimildir til framlenginga. Ef verulegar breytingar verða á aðstæðum sem eru á valdi samstæðunnar, mun hún endurmeta hvort framlengingarheimildir verði nýttar.

Skýringar

15. Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum

	2020		2019	
	Eignarhluti	Bókfært verð	Eignarhluti	Bókfært verð
Íslensk Nýorka ehf.	29,46%	33.235	29,88%	27.378
Netorka hf.	38,41%	42.138	38,41%	40.347
Orkuskólinn REYST hf.	45,00%	6.017	45,00%	6.027
Samtals		<u>81.389</u>		<u>73.753</u>

Hlutdeild samstæðunnar í afkomu hlutdeildarfélaga var jákvæð um 4.137 þúsund kr. á árinu 2020 (2019: neikvæð um 544 þúsund kr.).

16. Eignarhlutar í öðrum félögum

	Eignarhluti	2020	2019
Landsnet hf. 1)	6,8%	5.867.000	5.160.587
Aðrir eignarhlutar í félögum		<u>55.680</u>	<u>55.680</u>
Eignarhlutar í öðrum félögum samtals		<u>5.922.680</u>	<u>5.216.267</u>

Gangvirði eignarhluta sem flokkaðir eru sem fjáreignir á gangvirði í gengum aðra heildarafkomu er ákvarðað með viðurkenndum matsaðferðum. Stuðst er við verðmat sem framkvæmd eru af óháðum þriðja aðila auk mats sérfræðinga innan OR. Gangvirðisbreyting Landsnets hf. nam 706 milljónum kr. á árinu 2020 (2019: 1.365 milljónum kr.) og var hækkunin færð á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigið fjár. Sjá nánar í skýringu 32.

1) Samkvæmt ákvæðum raforkulaga nr. 65/2003 er eigendum hlutafjár Landsnets einungis heimilt að framselja hlutafé sitt til annarra eigenda í fyrirtækinu, en ekki aðilum utan þess.

17. Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum

	2020	2019
Gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum í ársbyrjun	(6.679.329)	(5.316.869)
Breyting á gangvirði á árinu	<u>722.948</u>	<u>(1.362.459)</u>
Gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusölusamn. í árslok, eign / (skuld)	<u>(5.956.381)</u>	<u>(6.679.329)</u>
Skipting innbyggðu afleiðanna er eftirfarandi:		
Langtímahluti innbyggðra afleiða, eign / (skuld)	(4.907.730)	(5.307.027)
Skammtíahluti innbyggðra afleiða eign / (skuld)	(1.048.651)	(1.372.302)
Innbyggðar afleiður samtals	<u>(5.956.381)</u>	<u>(6.679.329)</u>

Frekari umfjöllun um innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum má finna í skýringu 28 c.

18. Áhættuvarnarsamningar

Áhættuvarnarsamningar á gangvirði gegnum rekstrarreikning:	2020	2019
Fastafjármunir		
Áhættuvarnarsamningar	<u>509.904</u>	<u>229.072</u>
Veltufjármunir		
Áhættuvarnarsamningar	<u>45.399</u>	<u>388.451</u>
Langtímaskuldir		
Áhættuvarnarsamningar	<u>(571.981)</u>	<u>(613.778)</u>
Skammtímaskuldir		
Áhættuvarnarsamningar	<u>(846.690)</u>	<u>(317.233)</u>

Áhættuvarnarsamningar eru metnir með núvirtu framtíðargreiðsluflæði og markaðsgögn notuð við verðlagninguna.

Skýringar

19. Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding greinast þannig:

2020	Skatteign	Skattskuld	Samtals
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í ársbyrjun	4.879.759	(14.679.794)	(9.800.035)
Reiknaður tekjuskattur ársins	1.775.858	(1.697.238)	78.620
Tekjuskattur til greiðslu	19.386	1.828.184	1.847.570
Aðrar breytingar	0	(114.050)	(114.050)
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í árslok	6.675.003	(14.662.897)	(7.987.895)
2019			
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í ársbyrjun	3.819.233	(12.813.107)	(8.993.875)
Reiknaður tekjuskattur ársins	1.048.204	(1.384.973)	(336.769)
Tekjuskattur til greiðslu	12.322	1.680.749	1.693.071
Tekjuskattsáhrif af endurmati	0	(2.085.755)	(2.085.755)
Aðrar breytingar	0	(76.707)	(76.707)
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í árslok	4.879.759	(14.679.794)	(9.800.035)

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding greinast þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins:

	31.12.2020		31.12.2019	
	Skatteign	Skattskuld	Skatteign	Skattskuld
Varanlegir rekstrarfjármunir	788.958	(14.809.204)	732.841	(14.849.805)
Innbyggðar afleiður	2.239.599	0	2.511.428	0
Aðrir liðir	1.954.481	108.290	824.656	81.249
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	1.691.965	38.016	810.835	113.468
Áhrif af niðurfærslu á skattalegu tapi	0	0	0	(24.706)
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í árslok	6.675.003	(14.662.897)	4.879.759	(14.679.794)

Yfirfæranlegt skattalegt tap

Samkvæmt gildandi skattalöggjöf er yfirfæranlegt skattalegt tap nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði í 10 ár frá því það myndast. Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok er nýtanlegt sem hér segir:

	2020	2019
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2009, nýtanlegt til ársins 2019	-	123.530
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2016, nýtanlegt til ársins 2026	-	205.368
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2017, nýtanlegt til ársins 2027	159.548	238.443
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2018, nýtanlegt til ársins 2028	41.429	41.429
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2019, nýtanlegt til ársins 2029	2.059.754	2.115.047
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2020, nýtanlegt til ársins 2030	2.429.258	-
Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok	4.689.989	2.723.818
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2009 sem hefur verið niðurfært	-	123.530
Samtals yfirfæranlegt skattalegt tap sem hefur verið niðurfært	0	123.530

Stjórnendur hafa lagt mat á nýtingu yfirfæranlegs skattalegs taps og gert áætlanir um skattskyldan hagnað næstu ár. Tekjuskattseign vegna yfirfæranlegs taps er færð upp að því marki sem talið er að það nýtist.

Skýringar

20. Birgðir

	2020	2019
Efnisbirgðir	1.249.674	1.195.475

Efnisbirgðir samanstanda af efni til viðhalds framleiðslu- og dreifikerfa samstæðunnar. Hluti birgða er skilgreindur sem öryggisbirgðir, þ.e. þær birgðir sem verða að vera til staðar til að bregðast við bilunum eða viðhaldi jafnvel þó veltuhraði þeirra sé lítil. Verðmæti birgða er yfirfarið reglulega. Birgðir til endurnýjunar og nýbygginga eru eignfærðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna sem hluti af kostnaði við eignir í byggingu.

21. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur greinast þannig í árslok:	2020	2019
Viðskiptakröfur, stórnotendur	838.993	730.191
Viðskiptakröfur, smásala	4.756.092	4.284.565
Viðskiptakröfur, samtals	5.595.085	5.014.756
Óbein niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(155.258)	(99.749)
	5.439.828	4.915.008
Aðrar skammtímakröfur greinast þannig í árslok:		
Fjármagnstekjuskattur	176.318	172.085
Áfallnar vaxtatekjur	61.334	131.247
Kröfur á starfsmenn	4.307	2.754
Aðrar kröfur	162.903	62.892
	404.863	368.978

22. Handbært fé og markaðsverðbréf

Handbært fé, markaðsverðbréf og bundin innstæða greinist þannig í árslok:	2020	2019
Bankainnstæður, bundnar í þrjá til tólf mánuði	6.500.000	2.500.000
Markaðsverðbréf	8.366.902	7.333.014
	14.866.902	9.833.014
Handbært fé, laust innan þriggja mánaða	15.820.051	8.657.025

23. Eigið fé

Eiginfjárlutfall samstæðunnar í árslok var 47,7% (2019: 49,3%). Ávöxtun eiginfjár var jákvæð um 3,1% á árinu 2020 (2019: jákvæð um 4,1%).

Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna

Endurmatsreikningur samstæðunnar samanstendur af endurmatshækkunum rekstrarfjármuna að teknu tilliti til tekjuskatts. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning og millifærðar á sama tíma af endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé.

Þýðingarmunur

Á þýðingarmun er færður allur gengismunur sem verður til vegna umreiknings reikningsskila starfsemi með annan starfsrækslugjaldmiðil en íslenskar krónur.

Gangvirðisreikningur

Gangvirðisreikningur samanstendur af breytingum á mati á fjáreignum til sölu að teknu tilliti til tekjuskatts.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum að færa hlutdeild í afkomu dóttur- eða hlutdeildarféлага, sem færð er í rekstrarreikning og er umfram móttækinn arð eða þann arð sem ákveðið hefur verið að úthluta, á bundin hlutdeildarreikning meðal eigin fjár.

Bundið eigið fé vegna þróunar

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum sem eignfæra þróunarkostnað að færa sömu fjárhæð af óráðstöfuðu eigin fé á sérstakan lið meðal eigin fjár sem óheimilt er að úthluta arði af.

Óráðstafað eigið fé

Á árinu 2020 var greiddur arður til eigenda að fjárhæð 3.000 milljónir kr. (2019: greiddur arður að fjárhæð 1.500 milljónir kr.).

Skýringar

24. Vaxtaberandi skuldir

Vaxtaberandi skuldir samstæðunnar eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Frekari upplýsingar um vaxtaáhættu og gjaldeyrisáhættu eru veittar í skýringu 28. Vaxtaberandi skuldir greinast með eftirfarandi hætti:

	31.12.2020	31.12.2019
Langtímaskuldir		
Skuldir við lánastofnanir	90.611.094	94.785.840
Víkjandi lán frá eigendum	3.550.949	10.489.126
Skuldabréfaútgáfa	77.538.410	48.744.147
	<u>171.700.453</u>	<u>154.019.113</u>
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(19.349.528)	(15.064.107)
	<u>152.350.925</u>	<u>138.955.006</u>
Skammtímaskuldir		
Næsta árs afborganir langtímaskulda	19.349.528	15.064.107
Vaxtaberandi skuldir samtals	<u>171.700.453</u>	<u>154.019.113</u>

Skilmálar vaxtaberandi skulda

	Lokagjalddagi	31.12.2020		31.12.2019	
		Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar	Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum:					
Skuldir í CHF	5.10.2027	0,00%	8.961.014	0,00%	9.255.023
Skuldir í EUR	19.12.2027	0,77%	20.569.184	0,68%	20.397.149
Skuldir í USD	19.11.2033	2,04%	33.949.380	3,20%	31.642.746
Skuldir í JPY	10.5.2027	0,01%	3.107.268	0,01%	3.801.448
Skuldir í GBP	26.2.2024	1,13%	1.589.628	1,80%	1.825.255
Skuldir í SEK	5.10.2027	0,06%	2.611.626	0,04%	2.613.969
			<u>70.788.101</u>		<u>69.535.590</u>
Skuldir í íslenskum krónum:					
Verðtryggðar	18.2.2055	2,76%	84.547.786	3,51%	71.488.523
Óverðtryggðar	5.4.2035	2,96%	16.364.565	4,93%	12.995.000
			<u>100.912.352</u>		<u>84.483.523</u>
Vaxtaberandi skuldir samtals			<u>171.700.453</u>		<u>154.019.113</u>

Afborganir vaxtaberandi lána greinast þannig næstu ár:

31.12.2020

Árið 2021.....	19.349.528
Árið 2022.....	14.927.515
Árið 2023.....	19.046.846
Árið 2024.....	14.967.994
Árið 2025.....	14.734.478
Síðar	88.674.091
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun	<u>171.700.453</u>

31.12.2019

Árið 2020.....	15.064.107
Árið 2021.....	15.492.569
Árið 2022.....	14.770.524
Árið 2023.....	15.553.737
Árið 2024.....	14.507.819
Síðar	78.630.358
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun.....	<u>154.019.113</u>

Skýringar

24. Vaxtaberandi skuldir, frh.

Breyting vaxtaberandi skulda á árinu greinist þannig:

	2020	2019
Hreyfingar með greiðsluáhrif		
Vaxtaberandi skuldir 1. janúar	154.019.113	151.283.870
Ný lántaka	29.965.498	16.966.850
Afborganir	(22.225.138)	(19.145.055)
Hreyfingar án greiðsluáhrifa		
Gengismunur	7.235.628	2.955.842
Verðbætur	2.705.352	1.957.605
Ný lántaka	0	0
Vaxtaberandi skuldir 31. desember	171.700.453	154.019.113

Ábyrgðir og veðsetningar

Eigendur móðurfyrirtækisins eru í hlutfallslegri ábyrgð fyrir 48,7% af vaxtaberandi skuldum samstæðunnar. Samstæðan hefur ekki veðsett eignir sínar til tryggingar á skuldum.

Fjárhagsskilyrði lánasamninga

Lán að fjárhæð 81.617 milljónir kr. eru með tilteknum fjárhagsskilyrðum sem snúa að hlutföllum endurgreiðslutíma lána miðað við EBITDA og vaxta sem hlutfall af EBITDA. Einnig er horft til þess að markmið áætlana séu innan ákveðinna vikmarka (31.12.2019: 64.490 milljónir kr.). Stjórnendur fara reglulega yfir fjárhagsskilyrðin og er mat stjórnenda að ekki sé hætt á að þau falli. Í lok árs 2020 stóðst samstæðan öll fjárhagsskilyrði lánasamninga.

25. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding kemur til vegna réttinda núverandi og fyrrverandi starfsmanna samstæðunnar í réttindatengdum lífeyriskerfum.

Í árslok var áfallin lífeyrisskuldbinding samstæðunnar metin um 692 milljónir kr., núvirt miðað við 2% vexti, að teknu tilliti til hlutdeildar í hreinni eign lífeyrissjóðsins (2019: 753 milljónir kr.). Samstæðan uppfærir lífeyrisskuldbindinguna samkvæmt mati tryggingastærðfræðings þegar það liggur fyrir ár hvert. Forsendur um lífslíkur eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Áætluð hækkun skuldbindingarinnar á árinu byggir á almennri hækkun launa að teknu tilliti til vaxta. Á árinu 2020 var gerð leiðrétting á skuldbindingu vegna starfsmanna sem færðust á milli félaga. Af því leiðir að skuldbindingin lækkar milli ára og lækkunin færir til tekna í rekstrarreikningi á meðal launa og launatengdra gjalda. Sá hluti skuldbindingarinnar sem áætlaður er til greiðslu á árinu 2021 er færður meðal skammtímaskulda.

	2020	2019
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	753.084	710.104
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna á árinu	(33.483)	(30.863)
(Lækkun) hækkun á lífeyrisskuldbindingu á árinu	(27.574)	73.843
Lífeyrisskuldbinding í árslok	692.027	753.084
Langtímahluti lífeyrisskuldbindingar	659.027	723.084
Skammtíahluti lífeyrisskuldbindingar	33.000	30.000
Lífeyrisskuldbinding í árslok	692.027	753.084

Skýringar

26. Aðrar skammtímaskuldir

Aðrar skammtímaskuldir greinast þannig í árslok:	2020	2019
Ógreidd opinber gjöld	428.076	311.208
Ógreidd laun og launatengdir liðir	1.750.339	1.436.757
Áfallin vaxtagjöld	751.557	746.025
Næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar	33.000	30.000
Gjaldfallnir afleiðusamningar*	740.000	740.000
Aðrar skuldir	85.663	9.561
Aðrar skammtímaskuldir samtals	3.788.635	3.273.550

* Sjá umfjöllun í skýringu 37.

27. Áhættustýring og fjármálagerningar

Áhættustefna samstæðunnar var uppfærð og samþykkt af stjórn og eigendum Orkuveitu Reykjavíkur seinni hluta ársins 2020. Stefna stjórnar er að í allri starfsemi samstæðunnar sé gætt að áhættu og með því stuðlað að ábyrgum og skilvirkum ákvörðunum sem og stjórnunarháttum. Áhættuhandbók lýsir meginmarkmiðum stjórnar að þessu leyti. Hún skilgreinir jafnframt meginreglur áhættu, mælikvarða við mat á þeim ásamt helstu aðferðum, markmiðum og mörkum við daglega áhættustýringu samstæðunnar. Ein grunnstoð áhættuhandbókar er að kortleggja þá áhættuþætti sem skipta máli í þessu samhengi, mæla áhrif þeirra og skilgreina ásættanleg mörk við stýringu þeirra.

Ákvörðunartaka og eftirlit með framkvæmd áhættustefnunnar er hjá áhætturáði. Í áhætturáði sitja forstjóri OR, framkvæmdastjóri fjármála, aðstoðarmaður framkvæmdastjóra fjármála og forstöðumaður fjár- og áhættustýringar. Meðal annars er fylgst með:

- að viðhlítandi aðferðir séu notaðar til auðkenningar og mælingar áhættu
- að eftirlitakerfi með áhættu séu til staðar og séu skilvirk
- að áhættustefnu stjórnar sé fylgt í rekstri Orkuveitu Reykjavíkur

Fjár- og áhættustýring á fjármálasviði fer með umsjón og framkvæmd áhættustýringar. Markmið áhættustýringar er að fylgjast með, greina og stýra bæði fjárhags- og rekstraráhættum samstæðunnar.

Fjárhagsleg áhætta greinist í:

- Markaðsáhætta, sem fjallað er um í skýringu 28
- Lausafjáraáhætta, sem fjallað er um í skýringu 29
- Mótaðilaáhætta, sem fjallað er um í skýringu 30
- Rekstraráhætta, sem fjallað er um í skýringu 31

28. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, álverðs, vaxta og annarra verðbreytinga hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjármálagerninga. Miðað við núverandi efnahagsreikning er markaðsáhætta Orkuveitu Reykjavíkur einkum rakin til breytinga á vöxtum, gjaldmiðlum, verðbólgu og álverðs en áhætta vegna markaðsverðbréfa, s.s. hluta- og skuldabréfa er minni. Áhættan sem vegur mest hjá samstæðunni er því þrenns konar:

- a. Gjaldeyrisáhætta vegna eigna og skulda í efnahagsreikningi og sjóðstreymis í erlendri mynt
- b. Vaxtaáhætta vegna lána og samninga samstæðunnar í greiðslufæði og gangvirðis fjármálagerninga
- c. Álverðsáhætta vegna álverðstengdra raforkusamninga

Skýringar

28. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta er hættan á því að breytingar í gengi gjaldmiðla hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar. Gjaldeyrissáhætta er mæld sem mismunur milli eigna og skulda í hverri mynt þar sem tillit er tekið til allra eigna og skulda, framvirkra samninga og annarra afleiða. Áhættustýringu er heimilt að nota framvirka samninga og gjaldmiðlaskiptasamninga til að draga úr áhættu vegna gengisbreytinga. Samþykkt hafa verið mörk um lágmarks/hámarks gjaldeyrismisvægi í sjóðstreymi til næstu 5 fjárhagsára.

Samstæðan býr við gengisáhættu vegna sölusamninga, innkaupa og langtímalána í mismunandi gjaldmiðlum. Þeir gjaldmiðlar sem einkum skapa gengisáhættu eru íslensk króna (ISK) evra (EUR), svissneskir frankar (CHF) og bandarískur dollar (USD).

Af vaxtaberandi lánnum samstæðunnar eru um 41% í erlendum gjaldmiðlum. Samstæðan hefur gert langtíma sölusamninga á raforku í erlendum gjaldmiðlum. Væntar tekjur vegna þessara samninga á uppgjörstegi eru um 67.430 milljónir kr. (2019: 71.489 milljónir kr.) Sú fjárhæð er byggð á framvirku verði á áli á LME (London Metal Exchange), gengi USD og langtíma væntingum um verðþróun samkvæmt mati CRU, óháðum matsaðila, eins og það liggur fyrir á uppgjörstegi.

Gengi helstu gjaldmiðla á árinu:	2020	2019	31.12.2020	31.12.2019
	Meðalgengi		Árslokagengi	
CHF	144,330	123,460	144,380	125,140
EUR	154,520	137,300	156,100	135,830
USD	135,270	122,650	127,210	121,100
JPY	1,270	1,126	1,234	1,116
GBP	173,590	156,490	173,550	159,420
SEK	14,750	12,968	15,569	12,994
CAD	100,950	105,710	99,910	109,590
Þröng viðskiptavog SÍ	200,920	180,974	200,456	179,696

Skýringar

28. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrishætta, frh.

Gjaldeyrishætta í efnahag

Gjaldeyrishætta samstæðunnar er eftirfarandi:

31.12.2020	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Vaxtaberandi skuldir	(8.961.014)	(20.569.184)	(33.949.380)	(3.107.268)	(2.611.626)		(1.589.628)	(70.788.101)
Viðskiptakröfur/(skuldir)	0	217	196.989	0	(1.606)	113.460	(21.608)	287.452
Handbært fé	260.965	809.126	4.411.361	25.911	113.225	272.975	228.289	6.121.853
Innbyggðar afleiður			(5.956.381)					(5.956.381)
Áhættuvarnarsamningar	(34.130)	(829.238)						(863.369)
Kröfur/(skuldir) innan samstæðu*	(126)	(2.066.939)				(838.481)		(2.905.546)
Langtímalán til tengdra aðila*			45.817.850					45.817.850
Samtals áhætta yfir rekstur	(8.700.049)	(19.794.098)	7.624.262	(3.081.357)	(2.500.008)	(452.046)	(1.382.947)	(28.286.243)
Eigið fé dótturfélags í USD**			54.907.420					54.907.420
Eignarhlutir í öðrum félögum			5.867.000					5.867.000
Samtals áhætta yfir rekstur og eigið fé	(8.700.049)	(19.794.098)	68.398.682	(3.081.357)	(2.500.008)	(452.046)	(1.382.947)	32.488.177

(*) Starfrækslugjaldmiðill ON Power ohf. er USD og færast gengismunur yfir hagnað/(tap) af eignum og skuldum félagsins í ISK. Jafnframt færast gengismunur í móðurfélagi vegna erlendra eigna og skulda móðurfélagsins gagnvart dótturfélagi þess, ON Power ohf.

(**) Starfrækslugjaldmiðill ON Power ohf. er USD og reiknast þýðingarmunur yfir eigið fé samstæðunnar vegna breytinga á gengi USD/ISK.

Skýringar

28. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrishætta, frh.

Gjaldeyrishætta í efnahag, frh.

31.12.2019	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Vaxtaberandi skuldir	(9.255.023)	(20.397.149)	(31.642.746)	(3.801.448)	(2.613.969)		(1.825.255)	(69.535.590)
Viðskiptakröfur/(skuldir)	1	(196.658)	451.163	(0)	713	(202.639)	(7.400)	45.181
Handbært fé	274.804	1.224.839	446.418	292.357	152.223	151.394	380.942	2.922.977
Innbyggðar afleiður			(6.679.329)					(6.679.329)
Áhættuvarnarsamningar		(109.304)	(204.184)					(313.489)
Kröfur/(skuldir) tengdra aðila*		(105.950)	(2.939.110)			1.770.490		(1.274.570)
Langtímalán til tengdra aðila*			44.122.941					44.122.941
Samtals áhætta yfir rekstur	(8.980.218)	(19.584.221)	3.555.153	(3.509.092)	(2.461.033)	1.719.246	(1.451.713)	(30.711.879)
Eigið fé dótturfélags í USD**			51.029.008					51.029.008
Eignarhlutir í öðrum félögum			5.160.587					5.160.587
Samtals áhætta yfir rekstur og eigið fé	(8.980.218)	(19.584.221)	59.744.748	(3.509.092)	(2.461.033)	1.719.246	(1.451.713)	25.477.716

Næmigreining

Styrking á gengi íslensku krónunnar um 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði breytt hagnaði (tapi) og eigin fé um eftirfarandi fjárhæðir fyrir tekjuskatt. Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart framangreindum gjaldmiðlum hefði sömu áhrif en í gagnstæða átt. Greiningin byggir á því að allar breytur, sérstaklega vextir og álverð, haldist óbreyttar.

	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
	Hagnaður eða (tap)							
Árið 2020	870.005	1.979.410	(762.426)	308.136	250.001	45.205	138.295	2.828.624
Árið 2019	898.022	1.958.422	(355.515)	350.909	246.103	(171.925)	145.171	3.071.188
	Eigið fé							
Árið 2020	870.005	1.979.410	(6.839.868)	308.136	250.001	45.205	138.295	(3.248.818)
Árið 2019	898.022	1.958.422	(5.974.475)	350.909	246.103	(171.925)	145.171	(2.547.772)

Skýringar

28. Markaðsáhætta, frh.

b. Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta, er áhættan á því að breytingar í vöxtum hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar. Samstæðan býr við vaxtaáhættu vegna vaxtaberandi eigna og skulda og fjármálagerninga á gangvirði. Skuldir bera bæði fasta og breytilega vexti og er meirihluti þeirra með fasta vexti. Áhættustýring fylgist sérstaklega með að vaxtaáhætta sé innan skilgreindra marka og nýtir heimildir til að stýra vaxtaáhættu með afleiðusamningum þar sem skilgreind hafa verið mörk um lágmarks/hámarks fastvaxtahlutfall í sjóðstreymi til næstu 5 fjárhagsára. Á árinu 2021 eru 82% af gjalddögum vaxtaberandi skulda, að teknu tilliti til áhættuvarnasamninga, með fasta vexti.

Vaxtaberandi fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar greinast þannig:

Fjármálagerningar með fasta vexti	31.12.2020	31.12.2019
Fjárskuldir	(100.944.357)	(83.755.223)
Fjármálagerningar með breytilega vexti		
Fjárskuldir	(70.756.095)	(70.263.891)
Fjármálagerningar á gangvirði		
Markaðsverðbréf	8.366.902	7.333.014
Áhættuvarnasamningar	(863.369)	(313.489)
	<u>7.503.534</u>	<u>7.019.526</u>

Í eftirfarandi töflu er að finna reiknuð áhrif af breytingum vaxta á sjóðstreymi til eins árs og fjármálagerninga færða á gangvirði í gegnum rekstur og sjóðstreymi að teknu tilliti til tekjuskatts. Greiningin var unnin með sama hætti árið 2019.

Næmigreining vaxta

	Næmi sjóðstreymis		Næmi gangvirðis	
	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun
31.12.2020				
Innbyggðar afleiður	0	0	144.689	(152.710)
Eignarhlutir í félögum	0	0	(1.418.445)	2.881.957
Áhættuvarnasamningar	57.369	(57.369)	35.582	27.176
Vaxtaberandi skuldir	(246.943)	246.943	0	0
	<u>(189.574)</u>	<u>189.574</u>	<u>(1.238.174)</u>	<u>2.756.423</u>
31.12.2019				
Innbyggðar afleiður	0	0	155.587	(163.786)
Eignarhlutir í félögum	0	0	(1.072.618)	1.898.285
Áhættuvarnasamningar	86.143	(86.143)	262.074	(271.255)
Vaxtaberandi skuldir	(251.305)	251.305	0	0
	<u>(165.162)</u>	<u>165.162</u>	<u>(654.957)</u>	<u>1.463.244</u>

Skýringar

28. Markaðsáhætta, frh.

c. Álverðsáhætta

Álverðsáhætta er áhætta á því að breyting á álverði hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar.

Á uppgjörssdegi eru í gildi tveir álverðstengdir raforkusölusamningar, einn við Norðurál vegna Grundartanga og einn við Norðurál vegna Helguvíkur. Hvað varðar saming við Norðurál Helguvík hefur afhending að hluta hafist með afhendingu á Grundartanga. Raforkusölusamningar þessir eru gerðir í dollurum og er verð á rafmagni tengt heimsmarkaðsverði á áli. Tekjur af raforkusölusamningum sem tengdir eru álverði námu 12,7% af heildartekjum samstæðunnar á árinu 2020 (2019: 12,7%).

Til að draga úr álverðsáhættu hefur Orkuveita Reykjavíkur gert afleiðusamninga til að draga úr sveiflum álverðstengdra tekna. Fjár- og áhættustýring hefur heimild til að verja álverðsáhættu og samþykkt hafa verið lágmarks/hámarks varnarhlutföll til næstu 5 fjárhagsára. Á uppgjörssdegi námu varnir 60% af áætlaðri álverðstengdri sölu næstu 12 mánaða (31.12.2019: 52%).

Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum

Raforkusölusamningar tengdir álverði fela í sér innbyggðar afleiður, þar sem tekjur af þeim eru háðar breytingum á heimsmarkaðsverði á áli í framtíðinni. Í samræmi við ákvæði alþjóðlegra reikningsskilastaðla um fjármálagerninga hefur gangvirði innbyggðra afleiða vegna Grundartanga og að hluta til vegna Helguvíkur verið metið og fært í reikningsskilin.

Þar sem markaðsverð á innbyggðum afleiðum liggur ekki fyrir hefur verið lagt mat á gangvirði þeirra með viðurkenndum matsaðferðum. Ákvarðað hefur verið vænt núvirt greiðsluflæði samninga á uppgjörssdegi, miðað við framvirkt verð á áli á LME (London Metal Exchange) á uppgjörssdegi og langtíma væntinga um verðþróun á áli. Langtíma væntingar eru byggðar á mati CRU, óháðs matsaðila, eins og það liggur fyrir á uppgjörssdegi. Frá núvirtu greiðsluflæði á uppgjörssdegi hefur verið dregið vænt núvirt greiðsluflæði samninga á uppgjörssdegi miðað við forsendur um álverð sem lágu til grundvallar á upphafsdegi samninga. Mismunurinn er gangvirði afleiðunnar. Gengið er út frá því að afleiðan hafi ekkert virði á upphafsdegi samnings.

Innbyggðar afleiður orkusölusamninga sem færðar eru í reikningsskilin eru færðar til eigna og skulda í efnahagsreikningi á gangvirði á uppgjörssdegi og gangvirðisbreyting uppgjörstímabilsins er færð í rekstrarreikning meðal tekna og gjalda af fjáreignum og fjárskuldum.

Skýringar

28. Markaðsáhætta, frh.

c. Álverðsáhætta, frh.

Í eftirfarandi töflu er að finna reiknuð áhrif af breytingum álverðs á fjármálagerninga færða á gangvirði að teknu tilliti til tekjuskatts.

Næmnigreining álverðs

31.12.2020	Næmni gangvirðis	
	10% lækkun	10% hækkun
Innbyggðar afleiður	(3.382.919)	3.382.919
Álvarnir	309.029	(585.965)
Samtals	(3.073.890)	2.796.954

31.12.2019	Næmni gangvirðis	
	10% lækkun	10% hækkun
Innbyggðar afleiður	(3.925.777)	3.925.777
Álvarnir	206.704	(203.968)
Samtals	(3.719.073)	3.721.809

d. Önnur markaðsáhætta

Önnur markaðsáhætta, s.s. vaxtaálagssáhætta og hlutabréfaáhætta er takmörkuð, þar sem fjárfestingar í skuldabréfum og eignarhlutum er óverulegur hluti af starfsemi samstæðunnar að lausafjárstýringu undanskilinni. Virði þeirra fjáreigna sem bundnar eru í sjóðum eða í eignastýringu er háð breytingum á markaði s.s. vegna verðbreytinga á skuldabréfa- og hlutafjármarkaði. Sjá nánar í skýringu 29 um lausafjánhættu.

29. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við fjárhagslegar skuldbindingar sínar. Markmið samstæðunnar er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að það hafi alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum.

OR átti í lok ársins 15.820 milljónir kr. handbært fé ásamt því að eiga innstæður sem eru bundnar til skemmri tíma en eins árs, 6.500 milljónir kr. auk markaðsverðbréfa að fjárhæð 8.367 milljónir kr. Sjóðstaða OR var því alls 30.687 milljónir kr. í árslok 2020. Á sama tíma átti OR einnig ónýttar lánsheimildir og opnar lánalínur að fjárhæð 11.776 milljónir kr. Samtals átti OR þannig 42.463 milljónir kr. tryggt lausafé í árslok 2020. Samsvarandi fjárhæð í lok árs 2019 nam 28.290 milljónir kr.

Skýringar

29. Lausafjánhætta frh.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldar væntanlegar vaxtagreiðslur, greinast þannig:

31.12.2020

	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1-2 ár	Eftir 2-5 ár	Eftir meira en 5 ár
Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður						
Viðskiptakröfur	5.439.828	5.439.828	5.439.828	0	0	0
Aðrar kröfur	404.863	404.863	404.863	0	0	0
Bundnar innst.	6.500.000	6.500.000	6.500.000	0	0	0
Markaðsverðbréf ..	8.366.902	8.366.902	8.366.902	0	0	0
Handbært fé	15.820.051	15.820.051	15.820.051	0	0	0
Vaxtaberandi						
skuldir	(171.700.453)	(204.856.007)	(22.613.652)	(17.798.455)	(55.995.854)	(108.448.045)
Viðskiptaskuldir	(2.822.579)	(2.822.579)	(2.822.579)	0	0	0
Aðrar skuldir	(3.788.635)	(3.788.635)	(3.788.635)	0	0	0
	(141.780.023)	(174.935.577)	7.306.778	(17.798.455)	(55.995.854)	(108.448.045)

Fjármálagerningar sem eru afleiður, nettó fjáreignir og fjárskuldir

Innb. afleiður í raf- orkusölusamn. ...	(5.956.381)	67.430.057	7.055.996	7.187.410	22.620.445	30.566.207
Áhættuvarnar- samningar	(863.369)	(1.409.052)	(835.698)	(547.501)	(25.854)	0
	(6.819.749)	66.021.005	6.220.298	6.639.909	22.594.591	30.566.207

31.12.2019

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður

Viðskiptakröfur	4.915.008	4.915.008	4.915.008	0	0	0
Aðrar kröfur	368.978	368.978	368.978	0	0	0
Bundnar innst.	2.500.000	2.500.000	2.500.000	0	0	0
Markaðsverðbréf ..	7.333.014	7.333.014	7.333.014	0	0	0
Handbært fé	8.657.025	8.657.025	8.657.025	0	0	0
Vaxtaberandi						
skuldir	(154.019.113)	(189.602.397)	(21.567.633)	(18.900.312)	(53.088.328)	(96.046.124)
Viðskiptaskuldir	(2.926.455)	(2.926.455)	(2.926.455)	0	0	0
Aðrar skuldir	(3.273.550)	(3.273.550)	(3.273.550)	0	0	0
	(136.445.093)	(172.028.377)	(3.993.613)	(18.900.312)	(53.088.328)	(96.046.124)

Fjármálagerningar sem eru afleiður, nettó fjáreignir og fjárskuldir

Innb. afleiður í raf- orkusölusamn. ...	(6.679.329)	71.488.870	6.174.299	6.432.786	21.097.067	37.784.717
Áhættuvarnar- samningar	(313.489)	(53.800)	181.726	(154.582)	(80.944)	0
	(6.992.817)	71.435.070	6.356.026	6.278.204	21.016.124	37.784.717

Komi til endurfjármögnunar langtímalána til lengingar lánstíma má gera ráð fyrir að dreifing afborgana verði önnur en að ofan greinir.

Skýringar

30. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi samstæðunnar ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhætta samstæðunnar er einkum vegna raforkusölusamninga til iðnaðar og afleiðusamninga sem eru gerðir í áhættuvarnarskyni. Einnig er til staðar mótaðilaáhætta vegna smásölu, en tap vegna vangoldinna krafna er óverulegt og hefur takmörkuð áhrif á afkomu samstæðunnar. Beitt er heimild í IFRS 15 til þess að líta framhjá fjármögnunarpætti krafna sem búist er við að innheimtist á innan við ári.

Við gerð samninga er reynt að tryggja eftir fremsta megni að mótaðilinn sé traustur og uppgjör stærri mótaðila eru skoðuð reglulega sem og lánshæfismat þeirra.

Mesta mögulega tap samstæðunnar vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem greinist þannig:

	31.12.2020	31.12.2019
Viðskiptakröfur	5.439.828	4.915.008
Aðrar skammtímakröfur	404.863	368.978
Áhættuvarnarsamningar	555.303	617.522
Bundnar innstæður	6.500.000	2.500.000
Markaðsverðbréf	8.366.902	7.333.014
Handbært fé	15.820.051	8.657.025
Samtals	37.086.946	24.391.547

Fjáreignir samkvæmt sundurliðun hér að ofan eru flokkaðar á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Flokkun þeirra má sjá í skýringu 33.

Mesta mögulega tap vegna viðskiptakrafna á reikningsskiladegi eftir viðskiptavinum:

Viðskiptakröfur, stórtotendur	838.993	730.191
Viðskiptakröfur, smásala	4.600.835	4.184.817
Samtals	5.439.828	4.915.008

Aldursgreining og virðisrýrnun viðskiptakrafna

Árið 2020	Nafnverð	Virðisrýrnun	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	5.216.756	72.019	5.144.737
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	215.463	5.640	209.823
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	50.471	7.952	42.519
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	112.396	69.647	42.749
Samtals	5.595.085	155.258	5.439.828

Árið 2019	Nafnverð	Virðisrýrnun	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	4.579.258	65.388	4.513.870
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	241.703	4.911	236.792
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	95.264	5.572	89.692
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	98.531	23.877	74.653
Samtals	5.014.756	99.749	4.915.008

Skýringar

30. Mótaðilaáhætta, frh.

Breyting á virðisrýrnun viðskiptakrafna innan ársins greinist þannig:

	2020	2019
Staða 1.1.	99.749	125.264
Afskrifað á árinu	66.194	55.162
Bókfærð virðisrýrnun	(10.685)	(80.677)
Staða 31.12.	155.258	99.749

Samstæðan færir niður viðskiptakröfur vegna áætlaðrar virðisrýrnunar. Virðisrýrnun viðskiptakrafna er metin á hverjum uppgjörstigi af stjórnendum. Lagt er mat á innheimtanleika krafna, bæði almennt og sértækt vegna krafna sem komnar eru í talsverð vanskil. Við mat á almennri niðurfærslu er byggt á sögulegri tapsreynslu, aldursgreiningu krafna og almennu efnahagsástandi. Ekki er talin þörf á niðurfærslu annarra skammtímakrafna.

Kröfur sem verða til vegna fráveitu og vatnsveitu eru með lögveð í fasteignum og því er ekki færð niðurfærsla vegna þeirra.

Þjónustusvið samstæðunnar sér um innheimtu viðskiptakrafna og sér að mestu um upplýsingagjöf til viðskiptavina vegna þeirra. Innheimta fer fram eftir vel skilgreindu ferli þar sem m.a. er gætt að samræmdu verklagi við úrlausn innheimtumála.

Virðisrýrnun viðskiptakrafna er færð meðal annars rekstrarkostnaðar í rekstrarreikningi.

31. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er skilgreind sem hættan á neikvæðum áhrifum á afkomu OR vegna náttúruhamfara, veðurs, skemmdarverka, hryðjuverka, óeirða, stríðs, eitrunar, mengunar, bilana, eldsvoða, slysa, ófullnægjandi upplýsingakerfa, stjórnunarlegra mistaka, ófullnægjandi eftirlits, lögsókna, svika og mannglegra mistaka. Áhættustýring metur rekstraráhættu og fylgst er með þekktum rekstraráhættum OR og þær mældar með reglubundnum hætti sé þess kostur.

Skýringar

32. Gangvirði

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Bókfært verð fjáreigna og fjárskulda á uppgjörstigi er jafnt og gangvirði þeirra, fyrir utan vaxtaberandi skuldir sem eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Bókfært verð og gangvirði þeirra greinist með eftirfarandi hætti:

	31.12.2020		31.12.2019	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi skuldir	171.700.453	183.772.703	154.019.113	160.699.542

Gangvirði vaxtaberandi skulda er reiknað núvirði höfuðstóls og vaxta, sem er afvaxtað með markaðsvöxtum, auk viðeigandi áhættuálags á uppgjörstigi. Gangvirði vaxtaberandi skulda er flokkað sem stig 2.

Vextir við mat á gangvirði

Þar sem við á er notaður vaxtaferill á uppgjörstigi þegar vænt sjóðstreymi er núvirt. Vextirnir greinast þannig:

	31.12.2020	31.12.2019
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	9,58% til 10,72%	6,84% til 7,21%
Áhættuvarnarsamningar	-0,6% til 0,2%	-0,4% til 1,9%
Vaxtaberandi skuldir	0,45% til 3,32%	1,23% til 6,01%

Stig gangvirðis

Taflan sýnir fjármálagerninga sem færðir eru í reikningsskilin, flokkaða eftir stigi gangvirðis. Stig gangvirðis eru skilgreind út frá verðmatsaðferð á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Uppgefin verð á virkum markaði fyrir sams konar eignir og skuldir.

Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleiðd af verðum).

Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að öllu leiti að afla á markaði. Verðmat á eignarhlutum í félögum er unnið af starfsmönnum OR og ytri sérfræðingum og byggir á afkomu og opinberum gögnum um framtíðartekjur og -fjárfestingar undirliggjandi eigna.

31.12.2020	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum	0	0	5.922.680	5.922.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0 (5.956.381) (5.956.381)
Áhættuvarnarsamningar	0 (863.369)	0 (863.369)
Markaðsverðbréf	8.366.902	0	0	8.366.902
	8.366.902 (863.369) (33.701)	7.469.833

31.12.2019

Eignarhlutir í félögum	0	0	5.216.267	5.216.267
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0 (6.679.329) (6.679.329)
Áhættuvarnarsamningar	0 (313.489)	0 (313.489)
Markaðsverðbréf	7.333.014	0	0	7.333.014
	7.333.014 (313.489) (1.463.062)	5.556.464

Skýringar

32. Gangvirði, frh.

Breyting á eignum sem falla undir stig 3 greinist með eftirfarandi hætti á árinu:	2020	2019
Staða 1.1.	(1.463.062)	(1.457.854)
Matsbreyting	1.429.361	(5.207)
Staða 31.12.	(33.701)	(1.463.062)

Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum eru til lengri tíma en tíu ára og því flokkaðar undir 3. stig þar sem framtíðarmarkaður áls nær eingöngu yfir tíu ár.

Mat á gangvirði

Hluti af fjáreignum og fjárskuldum samstæðunnar eru metnar á gangvirði. Gangvirði þessara eigna og skulda er ákvarðað samkvæmt markaðsgögnum eða verðum í nýlegum viðskiptum liggja þessar upplýsingar fyrir. Annars er viðurkenndum verðmatsaðferðum beitt. Nánari upplýsingar um gangvirðisútreikninga má finna í umfjöllun um þessar eignir og skuldir í skýringum nr. 16, 17 og 18.

33. Yfirlit um fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	31.12.2020			31.12.2019		
	Afskrifað kostnaðarverð	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í rekstur	Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	Afskrifað kostnaðarverð	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í rekstur	Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu
Eignarhlutar í félögum			5.922.680			5.216.267
Innb. afleiður í raforkus.samn.	(5.956.381)		(6.679.329)	
Áhættuvarnir		555.303			617.522	
Viðskiptakröfur	5.439.828			4.915.008		
Aðrar sk.kr.	404.863			368.978		
Fyrirgramgreiddur kostnaður	227.706			184.464		
Bundar innst. og markaðsverðbréf ..	6.500.000	8.366.902		2.500.000	7.333.014	
Handbært fé	15.820.051			8.657.025		
Vaxtab. skuldir	(171.700.453)			(154.019.113)		
Áhættuvarnir	(1.418.671)		(931.011)	
Viðskiptaskuldir	(2.822.579)			(2.926.455)		
Fyrirfr.innh. tekjur .	(541.288)			(149.735)		
Aðrar sk.skuld.	(3.788.635)			(3.273.550)		
Samtals	(150.460.507)	1.547.153	5.922.680	(143.743.379)	340.197	5.216.267

Skýringar

34. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Reykjavíkurborg, stofnanir og félög undir stjórn borgarinnar, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn og lykilstjórnendur samstæðunnar eru skilgreindir sem tengdir aðilar. Makar þessara aðila og ófjárráða börn falla einnig undir skilgreininguna, ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Viðskipti við tengda aðila

Framangreindir aðilar hafa átt í viðskiptum við samstæðuna á árinu. Skilyrði og skilmálar viðskiptanna voru sambærileg og við ótengda aðila.

Eftirfarandi er yfirlit um helstu viðskipti við tengda aðila á árinu, ásamt yfirliti um kröfur og skuldir samstæðunnar við þessa aðila í árslok. Viðskiptum og stöðum milli félaga innan samstæðunnar er eytt út í samstæðureikningnum og því ekki tilgreind. Upplýsingarnar ná ekki til sölu samstæðunnar á hefðbundnum aðföngum til heimilisreksturs viðkomandi aðila.

Sala til tengdra aðila á árinu var eftirfarandi:	2020	2019
Reykjavíkurborg	2.008.642	2.224.274
Stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar	660.075	594.091
Hlutdeildarfélag	0	170
	<u>2.668.717</u>	<u>2.818.535</u>
Kaup á vörum og þjónustu af tengdum aðilum á árinu voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	87.808	66.682
Stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar	44.537	11.471
Hlutdeildarfélag	65.170	58.230
	<u>197.516</u>	<u>136.383</u>
Kröfur á hendur tengdum aðilum í árslok voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	167.785	184.011
Stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar	38.605	65.356
	<u>206.389</u>	<u>249.366</u>
Skuldir við tengda aðila voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	11.105	168.214
Stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar	0	771
Hlutdeildarfélag	6.994	7.000
	<u>18.099</u>	<u>175.985</u>
Vaxtaberandi skuldir við eigendur móðurfyrirtækis voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	3.321.522	9.811.423
Akraneskaupstaður	196.296	579.839
Borgarbyggð	33.130	97.864
	<u>3.550.949</u>	<u>10.489.126</u>
Vaxtagjöld á lán frá eigendum móðurfélags voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	930.850	1.029.792
Akraneskaupstaður	53.847	60.803
Borgarbyggð	9.297	10.262
	<u>993.993</u>	<u>1.100.858</u>

Ábyrgðargjald greitt til eigenda er meðal vaxtagjalda í ofangreindu yfirliti. Sjá fjárhæðir og umfjöllun um ábyrgðargjaldið í skýringu 10. Fjallað er um laun stjórnenda í skýringu 7.

Skýringar

35. Dótturfélög í samstæðunni

Dótturfyrirtæki	Meginstarfsemi	Eignarhluti	
		31.12.2020	31.12.2019
Gagnaveita Reykjavíkur ehf.	Gagnaflutningar	100,0%	100,0%
OR Eignir ehf.	Eignarhaldsfélag	100,0%	100,0%
Veitur ehf.	Uppbygging og rekstur veitukerfa	100,0%	100,0%
Orka náttúrunnar ehf.	Vinnsla og sala rafmagns	100,0%	100,0%
ON Power ehf.	Vinnsla og sala rafmagns	100,0%	100,0%
OR vatns- og fráveita sf.	Vatns- og fráveitustarfsemi	100,0%	100,0%
Reykjavík Energy Invest ehf.	Fjárfestingafyrirtæki	0,0%	100,0%
Úlfjótuvatn frítímabyggð ehf.	Undirbúningsfyrirtæki	0,0%	100,0%
Carbfix ehf.	Ráðgjöf, rannsóknir og nýsköpun	100,0%	100,0%

36. Sjóðstreymisfirlit

Veltufé frá rekstri greinist þannig:

	2020	2019
Hagnaður ársins	5.628.090	6.916.370
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:		
Afskriftir	13.056.194	12.121.294
Söluhagnaður fastafjármuna	(6.978)	(396)
Söluhagnaður hlutabréfa	0	(5.078)
Hlutdeildartekjur	(4.137)	544
Breyting lífeyrisskuldbindingar	(61.057)	42.980
Verðbætur og gengismunur lána	7.542.116	2.826.334
Innbyggð afleiða	(451.119)	850.175
Tekjuskattsskuldbinding	(2.221.748)	(222.486)
Gjaldfært vegna gjaldeyrisvarna	(3.567)	29.395
Gangvirðisbreytingar eigna í eignastýringu	(879.564)	(586.648)
Gengismunur af handbæru fé	(149.367)	(199.140)
Aðrir liðir	(91.460)	(89.665)
Veltufé frá rekstri	22.357.403	21.683.679

Skýringar

37. Önnur mál

Gjaldfallnir afleiðusamningar

Meðal annarra skammtímaskulda eru færðir gjaldfallnir afleiðusamningar að fjárhæð 740 millj. kr. Samningarnir hafa ekki verið gerðir upp en félagið hefur staðið í málaferlum vegna þeirra. Í byrjun júlí 2020 dæmdi Héraðsdómur Reykjavíkur Orkuveitu Reykjavíkur í óhag og dæmdi félagið til að greiða þrotabúi Glitnis 747 millj. kr. auk dráttarvaxta vegna uppgjors á fyrrnefndum afleiðusamningum. Miðað við stöðuna þann 31.12.2020 þá er fjárhæðin með dráttarvöxtum kr. 3.238 millj. kr.

Það er mat stjórnenda að ekki sé ástæða til að breyta umræddri varúðarniðurfærslu. Forsendan er sú að niðurstaða málaferlanna liggur ekki fyrir. Þetta mat verður endurskoðað eftir því sem tilefni er til. Dómurinn tekur ekki undir sjónarmið OR í málinu og hefur félagið áfrýjað dómi Héraðsdóms Reykjavíkur til Landsréttar. Dómsfjárhæðin kemur ekki til greiðslu fyrr en lokaniðurstaða dómstóla liggur fyrir, hvort sem það verður fyrir Landsrétti eða Hæstarétti.

Viðgerð á höfuðstöðvum

Í lok ágúst 2015 komu í ljós alvarlegar rakaskemmdir á húsnæði OR að Bæjarhálsi 1. Aðgerðir stjórnenda OR hafa frá upphafi miðast að því að skapa fólki viðunandi vinnuástöðu og hafa helstu sérfræðingar verið hafðir með í ráðum við helstu ákvarðanir. Þá hefur verið reynt að leita skynsamlegustu leiða til að ráða bót á skemmdum og einnig að grafast fyrir um orsakir þeirra. Árið 2017 var húsinu lokað og starfsemin færð annað. Ákveðið var að fara í ítarlega valkostagreiningu og skoða þá möguleika sem voru í stöðunni. Niðurstaðan var að fjarlægja gallaða útveggi hússins, rétta það af og endurbyggja veggina. OR vinnur með Hornsteinum arkitektum og Verkís að verkefninu en útboð vegna vinnu við endurbygginguna er nú hæfið en verðtilboð hafa ekki verið opnuð.

Vatnstjón hjá Vatns- og fráveitu

Vatns- og fráveita stendur fyrir framkvæmdum við Suðurgötu sem m.a. felast í endurnýjun á lögnum. Aðfarnótt 21. janúar 2021 fór stofnlögn vatns í sundur með þeim afleiðingum að vatn flæddi inn í byggingar Háskóla Íslands. Tjónið hefur verið tilkynnt til tryggingarféлага Vatns- og fráveitu, ráðgjafa og verktaka. Tjónamat hefur ekki farið fram né mat á bótaskyldu. Vatns- og fráveita er með frjálsa ábyrgðatryggingu sem tekur til skaðabótaábyrgðar sem fellur á félagið. Skilmálar þeirrar tryggingar mæla fyrir um 5 millj. kr. sjálfsábyrgð og 50% af fjárhæð tjóns eftir það. Þak tryggingarinnar er 300 millj. kr.

Málaferli og kröfur

Þann 5. mars 2019 sendi lögmaður Gagnaveitu Reykjavíkur Símanum hf. kröfu um fébætur vegna tjóns sem fyrirtækið telur sig hafa orðið fyrir vegna brots á fjölmiðlalögum, sem Póst- og fjarskiptastofnun birti ákvörðun um þ. 3. júlí 2018. Nemur krafan um 1,3 milljarði króna vegna tapaðra tekna, kostnaðar og vaxta. Óskað var formlegra viðbragða frá Símanum. Framangreindu bréfi svöruðu lögmennt Símans með bréfi dags. 19. mars 2019 þar sem Síminn hafnaði kröfunni alfarið. Síminn hf. höfðaði dómsmál á hendur Póst- og fjarskiptastofnun, Gagnaveitu Reykjavíkur ehf., Sýn hf. og Mílu ehf. vegna ákvörðunar Póst- og fjarskiptastofnunar um lögbrotið. Dómur héraðsdóms var kveðinn upp þann 1. júlí 2020, þar sem ákvörðun PFS var staðfest, þó með nokkrum breytingum á forsendum. Málinu var áfrýjað til Landsréttar af Símanum hf., Póst- og fjarskiptastofnun og Sýn hf. og bíður þar nú meðferðar.

Ekkert hefur verið fært vegna þessarar kröfu í ársreikning félagsins fyrir árið 2020.

Covid-19

Faraldur COVID-19 sem geisað hefur á árinu 2020 hefur haft áhrif á efnahagslíf Íslands og alls heimsins. Faraldurinn hefur haft óveruleg áhrif á rekstur félagsins. Sjósstaða þess er sterk um þessar mundir og félagið er vel rekstrarhæft og getur vel tekið á sig áföll um fyrirsjáanlega framtíð.

Félagið hefur ekki þegið neina opinbera styrki eða nýtt önnur úrræði stjórnvalda vegna COVID-19. Þá hefur ekki verið endursamið um neina lánaskilmála vegna faraldursins. Áhrif hans á fjármálagerninga félagsins, virðisrýrnun eigna og gangvirðismat eigna og skulda ógna ekki rekstri eða efnahag félagsins um fyrirsjáanlega framtíð.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum fyrirtækjum í samstæðunni.

a. Grundvöllur samstæðu

i) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfiráð. Samstæðan fer með yfiráð þegar hún ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félaginu og getur haft áhrif á arðsemina vegna yfiráða sinna. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfiráð nást og þar til þeim lýkur.

ii) Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu en ekki yfiráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar.

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum eru færðir með hlutdeildaraðferð. Hlutdeildarfélög eru upphaflega færð á kostnaðarverði sem innifelur viðskiptakostnað. Eftir upphaflega skráningu er hlutdeild samstæðunnar í afkomu og heildarafkomu hlutdeildarfélaga færð í samstæðureikninginn þar til verulegum áhrifum eða sameiginlegum yfiráðum lýkur.

iii) Viðskipti felld út við gerð samstæðureiknings

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög er færður til lækkunar í samræmi við eignarhlut samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisyrnunar.

b. Erlendir gjaldmiðlar

i) Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðla einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar á gengi uppgjörsdags. Aðrar eignir og skuldir sem færðar eru á gangvirði í erlendiri mynt eru færðar á gengi þess dags er gangvirði var ákveðið. Gengismunur vegna viðskipta í erlendum gjaldmiðlum er færður í rekstrarreikning.

ii) Dótturfélag með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu

Eignir og skuldir starfsemi félags samstæðunnar sem hefur bandarískan dollar (USD) sem starfrækslugjaldmiðil eru umreiknaðar í íslenskar krónur (ISK) miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þessarar starfsemi eru umreiknuð í ISK á meðalgengi ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í ISK er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu. Þegar starfsemi með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu er seld, að hluta til eða öllu leyti, er tengdur gengismunur fluttur í rekstrarreikning.

c. Fjármálagerningar

i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Lán, kröfur og innstæður eru færð til bókar á þeim degi sem til þeirra er stofnað. Allar aðrar fjáreignir, þ.m.t. fjáreignir metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru upphaflega færðar á þeim degi sem OR gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. Fjármálagerningar, frh.

i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar, frh.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur OR að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef OR framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst. Hluta af framseldum fjáreignum sem stofnað er til eða haldið er eftir af OR er sérgreint í ársreikningi sem eign eða skuld.

OR flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: Fjáreignir á gangvirði í gegnum heildarafkomu, Fjáreignir metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning og Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarvirði.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Samstæðan tilgreinir fjárfestingar í tilteknum eignarhlutum í öðrum félögum sem fjáreignir á gangvirði í gegnum heildarafkomu. Þær eru færðar á gangvirði og gangvirðisbreytingar færðar beint á sérstakan lið meðal eigin fjár. Þó er virðisrýmun vegna fjáreigna á gangvirði í gegnum heildarafkomu og gengismunur gjaldmiðla ef um er að ræða peningalega liði, færður í rekstrarreikning. Gangvirðisbreytingar, sem færðar hafa verið á eigið fé, eru færðar í rekstrarreikning þegar fjáreign á gangvirði í gegnum heildarafkomu er afskráð.

Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning séu þær veltufjáreign eða ef þær eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Fjáreignir eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir OR um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra í samræmi við skrásetta áhættustýringu OR eða fjárfestingastefnu. Við upphaflega skráningu er beinn viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði eru fjáreignir með föstum eða ákvarðanlegum greiðslum og sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýmun þegar við á.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samstanda af viðskiptakröfum og öðrum skammtímakröfum.

Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

ii) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

OR afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

OR flokkar fjárskuldir aðrar en afleiðusamninga sem fjárskuldir á afskrifuðu kostnaðarverði. Slíkar skuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru þessar fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Til fjárskulda OR annarra en afleiðusamninga teljast: lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

iii) Afleiðusamningar

Við upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði. Viðskiptakostnaður þeim tengdur er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. Fjármálagerningar, frh.

iv) Innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður eru aðskildar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og blandaði gerningurinn er ekki metinn í heild á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

i) Færsla og mat

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en veitu- og framleiðslukerfi, eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna sem samstæðan byggir sjálf innifelur efniskostnað og launakostnað, annan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun, auk kostnaðar sem áætlað er að muni falla til við niðurrif eigna. Keyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að unnt sé að nýta vélbúnað er eignfærður sem hluti af þeim tækjabúnaði.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma. Á undirbúningskostnað eru ekki reiknaðir vextir. Eftir að eignirnar eru teknar í notkun eru vaxtagjöld færð til gjalda í rekstrarreikningi.

Þegar varanlegir rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartímamann.

Veitu- og framleiðslukerfi samstæðunnar eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra á endurmatsdegi að frádregnum viðbótar afskriftum frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Allar verðmatsháttir vegna þessa endurmats eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregningi tekjuskattsskuldbindingu. Bakfærsla á áður færðu endurmati vegna verðmatslækkunar eigna er færð til lækkunar á áður færðu endurmati á endurmatsreikning að frádregningi tekjuskattsskuldbindingu. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Innlausn endurmats vegna afskrifta er færð af sérstökum endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé að teknu tilliti til tekjuskatts. Við sölu eða niðurlagningu eignar er sá hluti sérstaka endurmatsreikningsins sem tilheyrir þeirri eign færður á óráðstafað eigið fé.

Gangvirði eigna er ákvarðað miðað við afskrifað endurstofnverð. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetið í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning er stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi samstæðunnar um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum OR. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs sem framkvæmt er af sérfræðingum OR og endurmat ekki fært umfram vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum. Dreifikerfi fyrir heitt vatn, kalt vatn, fráveitu og rafmagn eru nýtt í starfsemi sem er háð sérleyfum og tekjumörk miða fyrst og fremst við breytingar á byggingarvísitölu. Tekið er tillit til þess við ákvörðun gangvirðis þessara kerfa.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er munurinn á söluverðinu og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning. Þegar endurmetnir varanlegir rekstrarfjármunir eru seldir er endurmat þeirra meðal eigin fjár fært á óráðstafað eigið fé.

ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta varanlegra rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

iii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði eða endurmetnu kostnaðarverði miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna frá þeim tíma sem þær eru nýtanlegar. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Framleiðslukerfi	7-60 ár
Veitukerfi rafveitu	15-80 ár
Veitukerfi hitaveitu	15-60 ár
Veitukerfi vatnsveitu	15-90 ár
Veitukerfi fráveitu	15-60 ár
Veitukerfi gagnaveitu	9-41 ár
Aðrar fasteignir	25-50 ár
Aðrir lausafjármunir	3-25 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsgæði.

e. Óefnislegar eignir

i) Hitaréttindi

Hitaréttindi eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun og eru færð meðal óefnislegra eigna. Hitaréttindi eru aðskilin frá landi við kaup.

ii) Aðrar óefnislegar eignir

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

iii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

iv) Afskriftir

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Hugbúnaður	5-7 ár
------------------	--------

f. Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörsgæði. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að selja vöru.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

g. Virðisrýrnun

i) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörssdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í verði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi viðkomandi eignar verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti hins vegar. Virðisrýrnun fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu er ákvarðað með hliðsjón af gangvirði þeirra á hverjum tíma. Samstæðan skilgreinir gangvirðislækkun niður fyrir kostnaðarverð sem hlutlæga vísbendingu um virðisrýrnun fjáreigna á gangvirði í gegnum heildarafkomu þegar:

- um er að ræða lækkun 15% niður fyrir kostnaðarverð eða
- gangvirðislækkun varir í a.m.k. sex mánuði.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega hver um sig með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum.

Virðisrýrnun fjáreigna er færð í rekstrarreikning. Uppsafnað tap af fjáreignum til sölu sem fært hefur verið á eigið fé er fært í rekstrarreikning.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem hafa orðið eftir að virðisrýrnun var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði og fjáreigna til sölu sem eru skuldabréf er færð í rekstrarreikning. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna til sölu sem eru hlutabréf er færð beint á eigið fé.

ii) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna, að undanskildum birgðum og tekjuskattseign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Ef vísbending er til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin.

Endurmatslækkun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyrja einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eignunum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun að teknu tilliti til afskrifta.

h. Hlunnindi starfsmanna

i) Iðgjaldatengd lífeyriskerfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

ii) Réttindatengd lífeyriskerfi

Skuldbinding samstæðunnar vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega fyrir hvert kerfi með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra og er allur ófærður fyrri kostnaður og raunvirði eigna til greiðslu lífeyris dreginn frá. Árlega reiknar tryggingastærðfræðingur skuldbindingu á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Breytingar á skuldbindingunni eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

i. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar samstæðunni ber lagaleg skylda eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða og líklegt er að kostnaður vegna hennar, sem hægt er að meta með áreiðanlegum hætti, falli á samstæðuna. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárlæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

j. Tekjur

i) Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á árinu og föstu árlegu gjaldi.

Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65/2003. Tekjumörkin byggja á rauntölum fyrri ára úr rekstri dreifiveitu, afskrift rekstrarfjármuna, rauntölum í dreifikerfi og arðsemi eigin fjár. Við ákvörðun tekjumarkna er litið framhjá fjármagnsliðum. Gjaldskrá er ákveðin miðað við tekjumörk og áætlanir um raforkusölu á dreifiveitusvæði OR.

ii) Tekjur af sölu á köldu vatni og fráveitu

Tekjur vegna sölu á köldu vatni og fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem tengt er kerfunum, auk fasts gjalds og eru færðar línulega. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfsemi.

iii) Tengigjöld

Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku, vatns og fráveitu eða við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald af notendum. Þessu gjaldi er ætlað að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu.

iv) Leigutekjur

Leigutekjur eru tekjufærðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum.

v) Aðrar tekjur

Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu vöru og þjónustu.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

k. *Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld*

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðstekjum, breytingum á gangvirði fjáreigna þar sem gangvirðisbreyting er færð í rekstrarreikning, gengishagnaði af erlendum gjaldmiðlum og hagnaði af áhættuvarnargerningum sem eru færðir í rekstrarreikning. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gengistapi af erlendum gjaldmiðlum, tapi af áhættuvarnargerningum sem fært er í rekstrarreikning og virðisrýrnun fjáreigna. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Gengishagnaði og gengistapi er jafnað saman í rekstrarreikningi.

l. *Tekjuskattur*

Tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu vegna ársins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörsteggi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára. Tekjuskattshlutfall móðurfyrirtækisins er 37,6% og dótturfélaganna 20%. Rekstur vatns- og fráveitu er undanþeginn skattskyldu.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörsteggi. Frestaður tekjuskattur var reiknaður miðað við 37,6% fyrir móðurfyrirtækið sem er skattalega sameignarfélag og 20% fyrir dótturfélögin sem eru hlutafélög.

Tekjuskattseign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Tekjuskattseign er metin á hverjum uppgjörsteggi og lækkuð að því marki sem talið er að hún komi ekki til með að nýtast.

m. *Starfspáttayfirlit*

Rekstrarstarfspáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda, bæði innan og utan samstæðu. Afkoma allra starfspátta samstæðunnar er yfirfarin af stjórnendum til að meta frammistöðu þeirra.

Rekstrarafkoma starfspátta og eignir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt og þá liði sem hægt er að skipta milli starfspátta á rökrænan hátt.

Fjárfestingar starfspátta er heildarkostnaður við kaup rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna. Verðlag sölu á vöru og þjónustu milli starfspátta er ákveðið eins og um óskylda aðila sé að ræða.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

n. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilaaðferðir og skýringar samstæðunnar krefjast ákvörðunar á gangvirði, bæði vegna fjármálagerna og annarra eigna og skulda. Fjármálastjóri ber ábyrgð á öllum mikilvægum ákvörðunum um gangvirði, þ.m.t. 3. stigs gangvirðismöt. Áhættustýring, undir stjórn fjármálastjóra, fer reglulega yfir mikilvægar forsendur sem eru ógreinanlegar á markaði og matsbreytingar. Ef upplýsingar frá þriðja aðila, líkt og verð frá miðlurum eða verðmatsþjónustu, eru notaðar við ákvörðun gangvirðis þá eru þær upplýsingar nýttar til að styðja þá niðurstöðu að matið uppfylli kröfur um alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir. Endurskoðunarnefnd samstæðunnar er upplýst um mikilvæg atriði tengd gangvirðismati.

Við ákvörðun gangvirðis eigna eða skulda notar samstæðan markaðsupplýsingar að eins miklu leyti og hægt er. Gangvirðið er flokkað í mismunandi stig á grundvelli þeirra forsenda sem notaðar eru við matið samkvæmt eftirfarandi flokkum:

Stig 1: Skráð verð (óbreytt) á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: Aðrar forsendur en skráð verð samkvæmt 1. stigi sem hægt er að greina fyrir eignina eða skuldina, ýmist beint (þ.e. verð) eða óbeint (þ.e. afleidd af verði).

Stig 3: Forsendur sem notaðar eru við mat eignar eða skuldar eru ekki byggðar á fánlegum markaðsupplýsingum (ógreinanlegar upplýsingar).

Ef forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis eignar eða skuldar flokkast á mismunandi stig í stigkerfinu, þá er gangvirðið allt flokkað á sama stigi og lægstu mikilvægar forsendur matsins.

Samstæðan færir tilfærslur milli stiga í stigkerfinu í lok þess reikningstímabils sem breytingin átti sér stað.

Nánari upplýsingar um forsendurnar sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í þeim skýringum sem þær eiga við og í skýringu um gangvirði nr. 32.

o. Varanlegir rekstrarfjármunir

Gangvirði framleiðslukerfa og gagnaveitukerfa sem hafa verið endurmetin er ákvarðað miðað við afskrifað endurstofnverð. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs og endurmat ekki fært umfram vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum.

p. Fjárfestingar í eignarhlutum í öðrum félögum og skuldabréfum

Gangvirði eignarhluta í öðrum félögum og skuldabréfa er ákvarðað með hliðsjón af markaðsverði þeirra á uppgjörstigi. Ef markaðsverð er ekki þekkt byggir mat á gangvirði á viðurkenndum matsaðferðum. Matsaðferðir geta falið í sér að stuðst er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila. Við beitingu matsaðferða er litið til þeirra þátta sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjáreignir.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

q. Afleiður

Gangvirði afleiða er byggt á skráðu markaðsvirði þeirra, ef það er til. Ef markaðsverð er ekki til, er gangvirðið fundið með viðurkenndum matsaðferðum.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila. Tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir, stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir sem beita má til að meta með áreiðanlegum hætti raunverulegt markaðsverðmæti. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga. Samstæðan sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggja á upplýsingum frá virkum markaði.

Gangvirði afleiðusamninga sem ekki eru skráðir á virkum mörkuðum er ákvarðað með notkun matsaðferða sem eru endurskoðaðar reglulega af sérfróðu starfsfólki. Öll matslíkön sem eru notuð þurfa að vera samþykkt og prófuð til að tryggja að niðurstöðurnar endurspegli þau gögn sem notuð voru.

Áreiðanlegasta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggja eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi, færir samstæðan hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

Gangvirði vaxtaskiptasamninga er byggt á verðtilboði miðlara. Þessi verðtilboð eru prófuð með tilliti til sanngirnri með því að afvaxta framtíðargreiðsluflæði byggt á ákvæðum og lokadegi hvers samnings og með því að nota markaðsvexti fyrir svipaða gerninga á verðmatsdegi.

r. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Gangvirði viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna er metið á núvirði vænts framtíðargreiðsluflæðis, sem afvaxtað er á markaðsvöxtum uppgjörsdags. Gangvirði er einungis metið svo unnt sé að upplýsa um það í skýringum.

s. Fjárskuldir sem ekki teljast afleiður

Gangvirði, sem einungis er metið vegna skýringa, er ákvarðað út frá núvirði framtíðarsjóðsflæðis höfuðstóls og vaxta og er afvaxtað með markaðsvöxtum á uppgjörssdegi.

t. Leigusamningar

Við upphaf samnings leggur samstæðan mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða heild ef samningurinn felur í sér rétt til yfirráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort í leigusamningi feli í sér yfirráð tiltekinnar eignar notar samstæðan skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

t. Leigusamningar, frh.

i Samstæðan sem leigutaki

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar samstæðan endurgjaldinu á leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hluta fyrir sig. Fyrir leigusamninga um fasteignir hefur samstæðan hins vegar kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Samstæðan færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði. Upphafleg fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beinum kostnaði við öflun leigueignarinnar og áætlaðum kostnaði við að taka niður og fjarlægja eignina eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi og að frádregnum leiguívilnunum sem samstæðan hefur fengið.

Leigueignin er í kjölfarið afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins, nema þegar eignarhald flyst yfir til samstæðunnar í lok leigutímabilsins eða ef kostnaðarverð leigueignarinnar endurspeglar að samstæðan muni nýta sér kauprétt í lok leigutímabilsins. Í þeim tilfellum er leigueignin afskrifuð á nýtingartíma eignarinnar. Nýtingartíminn er ákvarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir aðra fastafjármunir samstæðunnar. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar ef einhver er og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

Leiguskuld er upphaflega færð á núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvirtar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tiltækir, en annars notar samstæðan þá vexti sem hún fær á nýju lánsfé. Að jafnaði notar samstæðan vexti á nýju lánsfé til núvirðingar.

Samstæðan ákvarðar vexti á nýju lánsfé með því að sækja vaxtaupplýsingar vegna ólíkra fjármögnunarleiða og gerir tiltekna aðlaganir til að endurspeglar skilmála leigusamningsins og eiginleika eignarinnar sem er leigð.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í ákvörðun fjárhæðar leiguskuldar samstæðunnar fela í sér eftirfarandi:

- Fastar greiðslur, þar með taldar leigugreiðslur sem eru samkvæmt eðli sínu fastar
- Breytilegar leigugreiðslur tengdar vöxtum eða vísitölu, upphaflega áætlaðar miðað við vexti eða vísitölu á upphafsdegi
- Fjárhæðir sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða samkvæmt hrakvirðistryggingu
- Kaupverð samkvæmt kaupréttarákvæði í leigusamningi þegar samstæðan telur nokkuð víst að hún muni nýta kaupréttinn, leigugreiðslur á valkvæðum framlengingartímabilum ef samstæðan er nokkuð viss um að hún muni nýta framlengingarheimildir og greiðslur vegna uppsagnar leigusamnings fyrir lok leigutímans, nema samstæðan sé nokkuð viss um að nýta ekki uppsagnarheimildir.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef það er breyting á mati samstæðunnar á fjárhæð sem hún væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu, ef samstæðan breytir mati sínu á því hvort hún muni nýta kaupréttarákvæði, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða ef það er breyting á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Þegar leiguskuldin er endurmetin með þessum hætti þá er samsvarandi leiðrétting gerð á bókfærðu verði leigueignarinnar, eða leiðrétting færð í rekstrarreikning samstæðunnar ef bókfært virði leigueignarinnar hefur verið fært niður í núll.

Leigueignir og leiguskuldir eru sérgreindar í efnahagsreikningi.

Samstæðan kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga um eignir að lágu virði og leigusamninga sem eru til skamms tíma. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

t. Leigusamningar, frh.

ii Samstæðan sem leigusali

Við upphaf eða breytingu á samningi sem inniheldur leigupátt skiptir samstæðan endurgjaldi samkvæmt samningnum niður á einstaka leigupætti samningsins á grundvelli hlutfallslegs sjálfstæðs verðs þeirra.

Þegar samstæðan er leigusali þá er ákvarðað við upphaf leigusamnings hvort um er að ræða fjármögnunarleigusamning eða rekstrarleigusamning.

Við flokkun leigusamnings leggur samstæðan heildstætt mat á það hvort leigusamningurinn flytji meginhluta áhættu og ávinnings sem tilheyrir eignarhaldi hinnar undirliggjandi eignar. Ef það er niðurstaðan þá er leigusamningurinn fjármögnunarleigusamningur en ef ekki þá er hann rekstrarleigusamningur. Ákveðnir þættir eru hluti af þessu mati eins og til dæmis hvort leigusamningurinn nær yfir meginhluta nýtingartíma eignarinnar.

Samstæðan færir leigugreiðslur vegna rekstrarleigusamninga línulega yfir leigutímabilið og setur þær fram meðal annarra tekna í rekstrarreikningi.

39. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem samstæðan hefur ekki ennþá innleitt

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar gilda um fjárhagsár sem byrja eftir 1. janúar 2020 en heimilt er að beita þeim fyrir gildistöku þeirra. Samstæðan hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla fyrr en heimilt var við gerð þessara reikningsskila.

Ekki er búist við að eftirfarandi breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

- IFRS 17 Vátryggingasamningar
- Breytingar á IFRS 17 og IFRS 4 vegna gildistöku IFRS 17 Vátryggingasamninga
- Breytingar á tilvísunum til Hugtakaramma alþjóðlegra reikningsskilastaðla
- Hagnaður fyrir upphaf notkunar (breytingar á IAS 16)
- Óhagstæðir samningar – Kostnaður við uppfyllingu samnings (breytingar á IAS 37)
- Árlegar uppfærslur IFRS staðla 2018-2020 (breytingar á IFRS 1, IFRS9, IFRS 16 og IAS 41)
- Flokkun skulda í skammtíma- og langtímaskuldir (breytingar á IAS 1)

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf (óendurskoðuð)

Gildi OR

Gildi OR eru framsýni, hagsýni og heiðarleiki og eru þau höfð að leiðarljósi í allri starfsemi fyrirtækisins.

Umhverfismál

Orkuveitu Reykjavíkur er falin mikil ábyrgð á þeim auðlindum sem hún nýtir. Ábyrgðin felst í því að vinna eftir hugmyndafræði sjálfbærrar þróunar og því að tryggja sjálfbæra nýtingu, það er að komandi kynslóðir búi við sömu tækifæri og núlifandi kynslóðir til að nýta auðlindirnar og að unnt sé að staðfesta að þannig sé að verki staðið. OR skuldbindur sig til þess að leita farsælla lausna þar sem auðlindanýting í almannapágu er vegin og metin í samhengi við aðra hagsmuni. OR mun verja auðlindirnar fyrir hættum og ágengni, vegna þeirrar ábyrgðar sem fyrirtækinu er falin. OR starfar eftir umhverfis- og auðlindastefnu, sem birt er á vef fyrirtækisins, www.or.is, og nýtur óháðrar vottunar skv. ISO 14001. Ítarleg grein er gerð fyrir umhverfispáttum starfseminnar á árinu 2020 í ársskýrslu OR 2020, á slóðinni arsskyrsla2020.or.is.

Samfélagsleg mál

Orkuveita Reykjavíkur er stórt fyrirtæki á landsvísu og þar býr mikil þekking og reynsla á hagnýtingu jarðvarma og öðrum þáttum í starfsemi fyrirtækisins. OR miðlar þekkingu og beitir áhrifum í virðiskeðjunni, sem hvetur til ábyrgar umgengni við umhverfið og jákvæðra samfélagsáhrifa. Gegnsæi er lyklatríði í rekstri OR og gerir fyrirtækið ítarlega grein fyrir samfélagsþáttum starfseminnar á árinu 2020 í ársskýrslu OR 2020, á slóðinni arsskyrsla2020.or.is.

Starfsmannamál

Hjá Orkuveitu Reykjavíkur starfar fólk með hæfni til að sinna þeim verkefnum sem starfsemi fyrirtækisins kallar á. Á vef OR, www.or.is, er að finna starfsmannastefnu, starfskjarastefnu og lykiltölur starfsmannamála fyrirtækisins. OR tryggir að starfsmenn njóti jafnréttis, í samræmi við jafnréttisstefnu OR og jafnréttisáætlanir. Starfsmannastefna OR byggir á gildum og heildarstefnu OR og er sett fram til samræmis við eigendastefnu fyrirtækisins. Fyrirtækið gerir ítarlega grein fyrir starfsmannamálum á árinu 2020 í ársskýrslu OR 2020, á slóðinni arsskyrsla2020.or.is.

Spilling, mútur og mannréttindi

Hjá Orkuveitu Reykjavíkur er skráð verklag um meðferð mála þegar ætla má að starfsmaður hafi brotið gegn reglum fyrirtækisins eða hafi orðið uppvís að sviksemi í starfi. Verklagsreglan er öllu starfsfólki aðgengileg á innri fyrirtækisins. Þar er tilgreint hvað telst frávík eða brot í starfi. Verði starfsmaður var við hugsanlegt brot annars starfsmanns eða starfsmanna í starfi eða grunur vaknar um sviksamt athæfi eða atvik ber að tilkynna það til næsta yfirmanns. Einnig er hægt að tilkynna hugsanleg brot eða sviksemi til innri endurskoðanda fyrirtækisins. Þeim sem berast ábendingar um hugsanleg brot eða sviksemi eiga að upplýsa það en gæta ber fyllsta trúnaðar við meðferð slíkra upplýsinga. Lögfræðingur OR veitir jafnframt ráðgjöf eða lagalega aðstoð eftir atvikum. Stjórnendur OR, framkvæmdastjórn og forstöðumenn bera ábyrgð á innra eftirliti hver á sínu sviði. Ferli og umbætur bera ábyrgð á að innri eftirlitskerfi OR séu virk. Gæðakerfi OR njóta óháðrar vottunar ytri aðila.

OR leggur mikla áherslu á jafnrétti og gengur jafnréttisstefna félagsins út á skuldbindingu um stöðugar umbætur í jafnréttismálum. Félagið leggur mannréttindarákvæði stjórnarskrárinnar til grundvallar jafnréttisstefnu sem miðar að því að meta einstaklinga að eigin verðleikum og að þeir fái notið jafns réttar. Jafnréttisstefnan byggir á gildum og heildar stefnu OR og er sett fram til samræmis við eigendastefnu fyrirtækisins.

Nánari upplýsingar um ófjárhagslegar upplýsingar

Samhliða ársreikningi gefur OR út ársskýrslu 2020 þar sem m.a. er gerð nánari grein fyrir ófjárhagslegum upplýsingum um félagið. Skýrsluna er að finna á slóðinni arsskyrsla2020.or.is